

University of Groningen

Learning Dutch and English in Parallel

Knibbe, Elise

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Publication date:
2021

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Knibbe, E. (2021). *Learning Dutch and English in Parallel: a Qualitative Study exploring the Language Learning Situation of Young Adult Refugees in the Netherlands*. Science Shop, University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

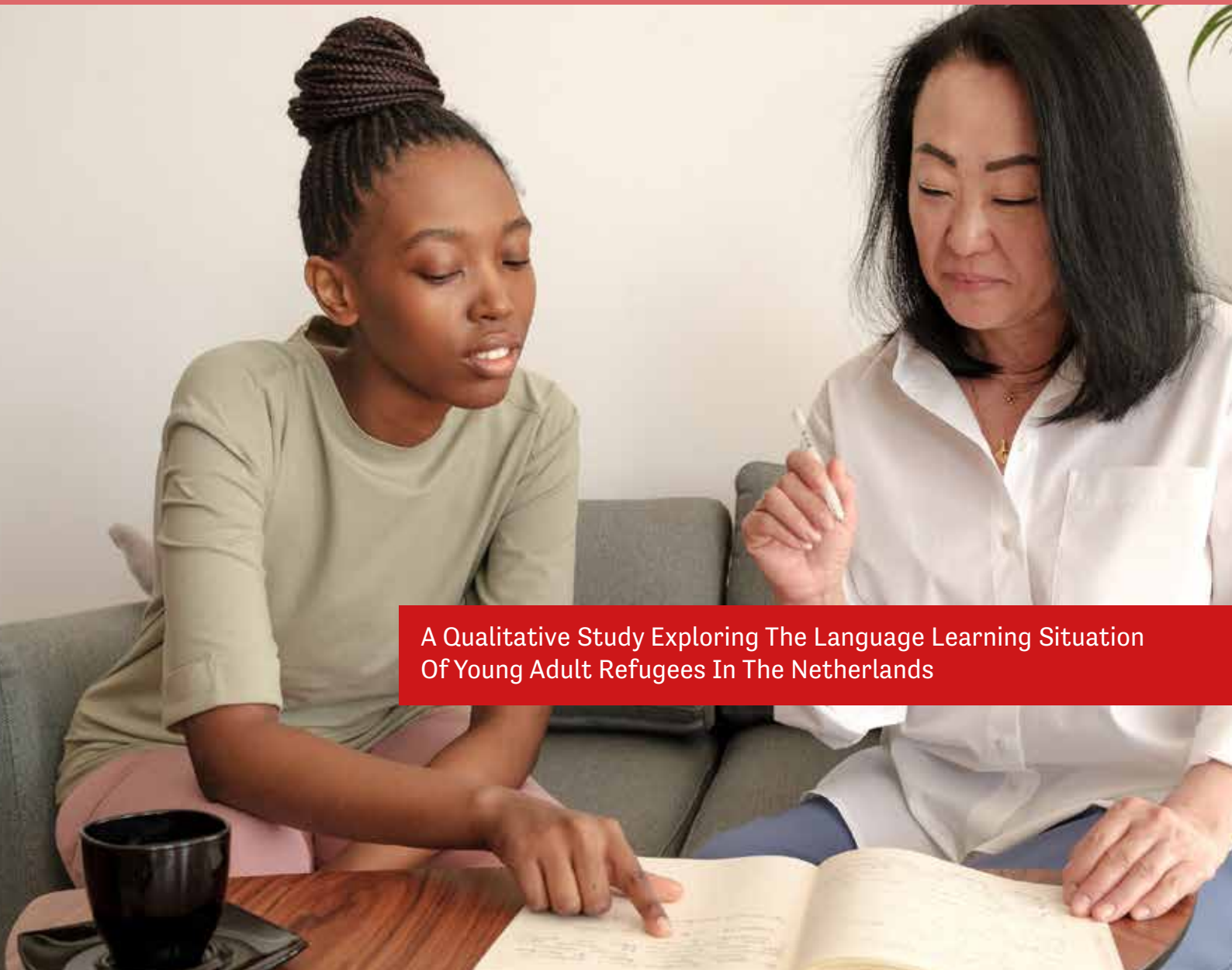
Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

university of
 groningen

Elise Knibbe
European Languages and Cultures
June 2021

Learning English and Dutch in Parallel

A Qualitative Study Exploring The Language Learning Situation
Of Young Adult Refugees In The Netherlands

Samenvatting

Jonge vluchtelingen die naar Nederland komen, begrijpen dat de route naar een nieuwe toekomst via het onderwijs loopt. Daarbij staat Nederlands leren vaak centraal, maar wordt er ook aandacht besteed aan het Engels. Bij het Alfacollege in Groningen kan deze groep zich voorbereiden op een vervolgstudie in het MBO, HBO of de universiteit. Hun docent Nederlands, Mariëlle Bieleman, wilde graag weten hoe de studenten het tegelijk Nederlands en Engels leren ervaren. In deze bachelorscriptie Europese Talen en Culturen wordt op kwalitatieve wijze de taalleersituatie van een groep jongvolwassen hoogopgeleide vluchtelingen in een schakeljaar verkend. Het onderzoek is tot stand gekomen met hulp van scriptiebegeleider Marije Michel.

Onderzoek naar vluchtelingen die tegelijk Nederlands en Engels leren

Vanuit het idee dat veel studenten het Nederlands Staatexamen moeten behalen om toegelaten te kunnen worden tot een vervolgopleiding, wordt door het Alfacollege veel tijd en aandacht besteed aan het Nederlands. Echter, met het groeiende belang van Engels in de maatschappij, dat ook zeer veel gebruikt wordt op Nederlandse hogescholen en universiteiten, is het ook belangrijk dat de studenten deze taal onder de knie krijgen. De consequenties van het leren van twee talen tegelijk is relatief weinig onderzocht, laat staan in de context van vluchtelingen. In eerder onderzoek naar het taal leren van vluchtelingen is vooral de focus gelegd op het leren van de nationale taal van het gastland. Ook is er in deze context weinig onderzoek gedaan naar 'language attitudes' (taalhoudingen) en motivatie.

Met behulp van interviews in kleine groepen, focust het onderzoek zich specifiek op de perspectieven van de studenten zelf. Hoe ervaren de studenten het leren van Engels en Nederlands tegelijk? Wat zijn de problemen die zich voordoen, alsook mogelijke voordelen die ze hebben bemerkt? Wat is hun houding tegenover en motivatie voor het Nederlands en Engels? Hoe beïnvloedt hun specifieke situatie als vluchteling en nieuwkomer in Nederland hun proces van taalleren?

Taalverlies in het Engels door disbalans, maar een hoge motivatie en goede instelling

Een van de meest opvallende resultaten van het onderzoek is, dat veel studenten aangeven dat hun Engels achteruit ging door een te sterke focus op het Nederlands. Dit wordt als reden gegeven waarom het tegelijk leren van de talen mogelijk nadelig is. Toch noemen de studenten ook bevorderende aspecten, die overeenkomen met bestaande literatuur, zoals de mogelijkheid om verbanden te leggen tussen de talen en het gebruik van dezelfde taalkundige vaardigheden voor beide talen. De studenten suggereren dat het achteruit gaan in Engels vooral komt door verschillend lesmateriaal een ongelijke verdeling van aandacht. Zo zegt iemand: "Ik denk het [tegelijk talen leren] is beter voor mij, maar als ik een nieuwe taal moet leren en de andere niet gebruik, dat is het slechte ding".

Als het gaat om motivatie voor de talen blijkt dat de meeste participanten voor beide talen een hoge motivatie hebben. Veel van hen maken hierbij een onderscheid in functie en geven aan dat Nederlands vooral waardevol is voor hun sociale leven en Engels voor hun studie en carrière. Sommigen geven aan vooral in het begin weinig gemotiveerd te zijn voor Nederlands, maar uiteindelijk toch blij te zijn met de mogelijkheid tot connectie met Nederlanders. Eén van hen zegt daarover: "Toen ik naar hier kwam wou ik de taal helemaal niet leren (...) ik werd eigenlijk gedwongen om de taal te leren, (...) maar uiteindelijk kreeg ik wel goeie resultaat, want nu heb ik veel Nederlandse vrienden, die ik echt zeg maar, met hun een goede connectie heb en een goede relatie".

Verder bleek dat veel studenten een 'ideal multilingual self' hebben; hun motivatie is gedreven door een interesse in het leren van talen in het algemeen en het verlangen om meertalig te zijn. Attitudes blijken vooral positief voor het Engels, dat als erg belangrijk wordt gezien door de internationale status van de taal.

Ten slotte blijkt uit de interviews dat de studenten te maken hebben met veel post-migratie stressfactoren, die het proces van taalontwikkeling negatief beïnvloeden, zoals het vaak wisselen van scholen, integratieprocedures, het moeten wennen aan een compleet nieuwe cultuur en zelfs discriminatie. Opvallend genoeg zien de studenten ook voordelen in hun situatie; ze geven aan dat ze meer motivatie, doorzettingsvermogen en discipline hebben gekregen door hun ervaringen. Dat geeft hen meer kans op succes bij het leren van Nederlands en Engels, zo zei iemand: "Hele jaar, wij denken aan onze situatie en onze droom, we hebben hier de kans. Andere mensen in onze landen hebben dat niet, dus we voelen zeg maar dankbaar en we willen die kans gebruiken".

Harmonisatie en verbinding

De belangrijkste praktische aanbevelingen op basis van het onderzoek zijn: het aanbieden van een meer gelijke verdeling in lestijd tussen Engels en Nederlands, en een harmonisatie van het lesmateriaal en het taalniveau. Verder geven de studenten aan enige verbinding tussen de talen nuttig te vinden, specifiek in de vorm van Nederlands-Engels vocabulairelijsten.

Samen leggen de resultaten van dit onderzoek, waarin meerdere onderzoeksvelden gecombineerd zijn, enkele belemmerende en bevorderende factoren bloot in het taalleerproces van deze groep. Zo draagt het bij om ons beperkte begrip te vergroten en echt te snappen hoe jongvolwassen hoogopgeleide vluchtelingen in Nederland hun taalontwikkelingsproces ervaren.

Colophon

Author: Elise Knibbe
Title: Learning Dutch and English in Parallel: a Qualitative Study exploring the Language Learning Situation of Young Adult Refugees in the Netherlands

A publication by: Science Shop of Language, Culture and Communication, University Groningen
In collaboration with: Alfacollege Groningen
Supervisor: Marije Michel
Selling price: 12,50
Release: Juni 2021

Contact

Science Shop of Language, Culture and Communication
Mailbox 716
9700 AS Groningen
tawi@rug.nl
@ScienceShopsRug

university of
 groningen

university of
 groningen

faculty of arts

european languages
 and cultures

LEARNING DUTCH AND ENGLISH IN PARALLEL: A QUALITATIVE STUDY
EXPLORING THE LANGUAGE LEARNING SITUATION OF YOUNG ADULT REFUGEES
IN THE NETHERLANDS

Elise Knibbe

S3670899

BA Thesis, European Languages and Cultures

Language and Society

Supervisor: prof. dr. M.C. Michel

Second reader: prof. dr. J.M. Fuller

Thesis submitted on: 15 June 2021

Contents

1. Introduction	4
2. Theoretical framework	6
2.1 L3 learning	6
2.1.1 L3 research: beyond bilingualism and SLA	7
2.1.2 Learning a new language as a bilingual	8
2.2 Multilingual education: when L2 and L3 are both developing	9
2.2.1 Complex Dynamic Systems theory	9
2.2.2 Limited development?	10
2.2.3 Making use of the cooperation between languages in the learner	11
2.3 Language learners' motivation and attitudes	12
2.3.1 Integrative and instrumental motivation	13
2.3.2 The L2 Motivation Self System and the ideal multilingual self	14
2.4 The refugee language learner	15
2.4.1 Integration policies for young refugees in the Netherlands	15
2.4.2 Possible factors influencing refugees' language proficiency	16
3. Methodology	18
3.1 Participants	19
3.2 Materials	20
3.3 Procedure	20

3.4 Data analysis	21
4. Results and Discussion	21
4.1 Experiences with simultaneous language learning	22
4.2 Learner motivation and attitudes	25
4.3 What makes refugee language learners different?	29
4.4 Limitations and directions for future research and practice	33
5. Conclusion and implications for teaching	33
6. Bibliography	36
Appendix A: Interview questions	43
Appendix B: Transcript	45

1. Introduction

In recent years, the amount of people who applied for asylum in the Netherlands has increased. Reasons for this include war in Syria and unrest in neighbouring countries. In 2020, a total of 29 435 asylum seekers and following relatives arrived in the Netherlands. This number was at 15 155 in 2010. Main countries of origin of asylum-seekers are Syria, Nigeria, Turkey, Algeria, Morocco, Yemen and Eritrea (VluchtelingenWerk Nederland, n.d.). For adult asylum seekers who have received a residence permit it is mandatory to learn Dutch and pass the Dutch Civic Integration Exam (Inburgeringsexamen), which requires an A2 Dutch level of the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) (Council of Europe, 2001), within three years after arrival. For newcomers who want to enroll in higher education, it is required to pass the Dutch State Exam (Nederlands Staatsexamen), which requires a B1 level for Dutch for vocational education (MBO) and a B2 Dutch level to enroll in a university of applied sciences (HBO) or a research university (WO) (De Rijksoverheid, n.d.). Asylum residence permit holders can get a loan to get Dutch language classes and even people that are still staying in asylum seeker centres but have a good chance to be granted a residence permit are offered basic Dutch classes to prepare for integration (De Rijksoverheid, n.d.).

Newcomers in the Netherlands are thus strongly encouraged to learn Dutch by language requirements and the offer of financial support (De Rijksoverheid, n.d.). However, from the Dutch government, no particular attention seems to be given to newcomers' acquisition of English. This seems to be the same for other non-English speaking countries in Europe. Most assimilation approaches are centered around “cosmopolitan monolingualism”, exclusively focusing on learning the destination language (Li & Sah, 2019). This is remarkable, since English has become increasingly entrenched in most European countries, including the

Netherlands. Many scholars have noted that learning English in the Netherlands is almost like ESL; learning English in an English speaking country (Edwards, 2016). For example, McArthur, who already noted in 1993: '[the Dutch] have a special relationship with English. At some point since the Second World War, (...) English in this country ceased to be a foreign language properly so called. It has entered too much into the blood and sinews of education and the media here. Just as English is now widely acknowledged in India as an Indian language, so English is now simply one of your languages, along with Dutch and Frisian' (McArthur 1993: 35).

According to Ammon and McConnell (2002: 99), English in the Netherlands "could almost be called a second national language, rather than a strictly foreign one, given its wide use in the country in a large number of public spheres". As Edwards (2016) shows, English is widespread across all sectors of Dutch society: commerce, media, education and science and research.

Especially in higher education, a lack of English proficiency will most certainly stand in the way of success. In recent years, Dutch universities have been characterised by a process of internationalisation. Not just individual courses and degree programmes, but also faculties and, in some cases, entire institutions, have switched to English (Edwards 2016).

It is for this reason that many schools decide to also offer English as one of the subjects in transition classes for newcomers (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2020).

The same applies to the Alfacollege in Groningen, that facilitates a transition year for newcomers above 18 who desire to enroll in higher education (HBO or WO). The language subjects in this programme include Dutch, with a focus on enabling students to pass the Dutch State Exams, and English.

To the best of my knowledge, there are no existing studies on how newcomers experience learning English next to Dutch. Driving force of this study is the call from a teacher in the

workfield, who had questions about the perspectives and experiences of her students and how the simultaneous language learning situation was best managed to facilitate effective language learning. This qualitative study seeks to respond to this call, exploring the perspectives, experiences and motivation and attitudes of the young adult refugee learners in this transition year of the Alfacollege with regards to the simultaneous learning of Dutch and English. This thesis is structured in the following way: in chapter 2, the theoretical framework of the study is laid out. Because there is no solidly established framework for the young refugee language learner who learns multiple languages in the host country, multiple research fields that relate to the specific context of this study are combined in this chapter: third language (L3) learning theory, studies on multilingual education, theory on language learners' motivation and attitudes and refugee-specific factors that can play a role. Next, I present the research questions. In chapter 3, the methodology of the study is described, including the participants, used materials, procedure and data analysis. In chapter 4, findings are presented and discussed in relation to existing literature. Chapter 5 concludes the study with a summary of the results, connecting findings with the research questions, and implications for teaching.

2. Theoretical framework

2.1 L3 learning

In order to fully grasp the specific context of this study, we need to zoom in on several important characteristics that define the students' situation. In this chapter, the fact that there are multiple languages at play is addressed. Because of different educational experiences in countries of origin, the English proficiency level upon arrival in the Netherlands differs among students and this can cause slightly different learning experiences. Therefore, this chapter focuses on theories

that are relevant for participants with a higher as well as a lower English proficiency level when they start learning Dutch. The next two sections describe the research fields of L3 learning; learning a third language as a bilingual, which is relevant in relation to higher proficiency upon arrival, and L2+L3 learning, studies in multilingual education and the Complex Dynamic Systems Theory (CDST), which are relevant in relation to simultaneous development of languages, in case of a lower English proficiency upon arrival.

2.1.1 L3 research: beyond bilingualism and SLA

Traditionally, most research in the field of language acquisition did not go beyond bilingualism and second language acquisition (SLA). Mainly the processes behind second language (L2) learning were researched by scholars (De Angelis, 2007). There seemed to be the idea that the acquisition of a second language did not differ significantly from the acquisition of a third or additional language. Therefore, there was a tendency to overgeneralize the meaning of the word ‘second’ in literature; it was used to refer to all non-native languages that were being acquired (De Angelis, 2007). However, in the late 80s and early 90s of the 20th century, scholars started arguing that tri- and multilingualism were more than L2 plus yet another language. Instead of regarding research in multiple language acquisition as just a sub-form of SLA, they indicated that a general theory of language acquisition could not be based on L2 learning alone, it had to be able to explain how the mind acquires, treats, stores, organizes and uses all the linguistic information available to the learner, not just what belongs to L1 or L2 (De Angelis, 2007). They tried to bring together research results of bilingualism- and SLA studies, and to apply these results to questions of multilingualism and multiple language acquisition (Aronin & Hufeisen, 2009). Research in the field of ‘L3 learning’, as it is commonly referred to, began to be carried

out in a context ranging from sociolinguistics and individual multilingualism to neurolinguistics, psycholinguistics, pragmalinguistics and teaching (Aronin & Hufeisen, 2009).

2.1.2 Learning a new language as a bilingual

The effects of bilingualism and how being bilingual impacts L3 learning has now been investigated relatively often (e.g. Grey et al., 2018; Sanz, 2000; Schepens et al., 2016). Most studies come to the conclusion that bilingualism appears to have a positive effect on third language learning, especially when it comes to the efficiency of the learning process. For example, it was found that it has a positive influence on cognition, more specifically, on an individual's metalinguistic awareness (Hofer & Jessner, 2019). Metalinguistic awareness relates to a speaker's "capacity to view and approach language in abstract terms and to analyse and perceive language as a system or object that can be played with and manipulated" (Hofer & Jessner, 2019, 78). "Whereas linguistic knowledge relates to a speaker's capability to *use* linguistic forms and structures, metalinguistic awareness relates to their *understanding* of structural features of language and their capacity to *reflect, monitor and explicate* such features" (Pinto et al., 1999). As a consequence, bilinguals are found to have better learning strategies (Afsharrad & Sadeghi Benis, 2017) and higher language aptitude (Eisenstein, 1980). The learners' skills and abilities in the two languages are interrelated and the languages influence and nurture each other (Cummins, 2001).

It must be noted that in these studies about the effects of being bilingual on L3 learning, participants are often in a situation where the proficiency level in the L2 is already high when the L3 is learned. The definition of bilingualism is not always clear-cut (Aronin & Hufeisen, 2009). Bloomfield's (1933) defines bilingualism as "the native-like control of two languages" (Bloomfield, 1933, p.56) whereas for Haugen (1953), bilingualism already begins "at the point

where the speaker of one language can produce complete, meaningful utterances in the other language” (Haugen, 1953, p.7), but in most studies researchers seem to work with the first mentioned definition. For example, Hofer and Jessner (2019) point out that a *solid* command of the L1 and L2 is a good predictor of high attainment in L3. They admit that the multilingual benefits deriving from the cross-language activation and interaction of multiple languages may be dependent on the speaker’s degree of multilingualism and speculate that multilingual learners who attain high levels of proficiency in their second and/or third languages may profit more from their knowledge of languages than multilinguals with low levels of proficiency in each language. This is speculated to be because “more experienced and balanced learners have a more solid language base in each of their languages and develop greater metalinguistic awareness, which, in turn, fosters their understanding and command of the L1 and of all subsequent languages” (Hofer & Jessner, 2019, p. 79). Therefore, these positive effects can be more confidently linked to the experience of participants who had already acquired a higher English proficiency level before arriving in the Netherlands. In the next section, more focus will be placed on the situation in which both languages are still highly in development, which is more relevant in relation to a lower English proficiency level upon arrival.

2.2 Multilingual education: when L2 and L3 are both developing

2.2.1 Complex Dynamic Systems theory

The consequences of multilingual learning, where multiple foreign languages are learned simultaneously, for example the interactions between the different linguistic subsystems when the L2 and L3 are both developing, have been discussed in relation to the Complex Dynamic Systems Theory (CDST) (Aronin & Hufeisen, 2009). According to this theory, language development is a complex and dynamic process, which involves interconnected subsystems (de

Bot & Larsen-Freeman, 2011). The development of each subsystem is dependent on internal resources; like attention, motivation and memory, and external resources; like the time available to learn the two languages, the social context and the type of language instruction. CDST can be linked to cross-linguistic transfer and to Cook's (2003) notion of multicompetence. These theories are based on the idea that knowledge of all languages form one shared system in the mind, rather than each language being a completely isolated system (Duarte & Günther-Van der Meij, 2018). It is aimed at explaining cross-linguistic influence; the influence of a person's knowledge of one language on that person's knowledge or use of another language (Jarvis & Pavlenko, 2008).

2.2.2 Limited development?

As mentioned previously, according to CDST, development of the linguistic systems is dependent on resources, including attention, motivation, memory and time available to learn the languages. These resources are limited. Huang et al. (2020) therefore hypothesised that in simultaneous language learners, also L2+L3 learners, resources have to be used for learning two languages, which results in competition for resources. They therefore argue that simultaneous learning could result in delayed or limited development of one or both languages, for example because of lack of cognitive resources like memory, or because the learner has less time for one of the languages.

Herdina and Jessner (2002) also apply CDST to multilingualism, in their Dynamic Model of Multilingualism (DMM), arguing that the development of a multilingual system has characteristics including non-linearity, reversibility, and complexity. The fact that this development is reversible means that multilingual learning could result in language loss, for example if the learning process is interrupted when the learner starts learning another language

(Aronin & Hufeisen, 2009). This thus seems to point to a possibly negative effect of simultaneous language learning.

2.2.3 Making use of the cooperation between languages in the learner

There has also been research into the positive aspects of interconnectedness between linguistic subsystems, proposed by CDST. Especially in the framework of Cook's (1991) notion of multicompetence, which concerns linguistic awareness in multilinguals and the mental links between the languages of the learner (Jessner, 2008). In the traditional classroom, language subjects are often kept totally apart because it is considered a hindrance to successful language learning. In consequence, teachers keep knowledge about other languages out of the classroom. However, new developments in multilingualism research and teaching propose to move away from isolation towards cooperation between the languages in the learner (Jessner, 2008), suggesting a positive effect of L2+L3 learning. New language teaching techniques have been proposed that are based on raising linguistic awareness and enhancing the connections between languages in learners; bridging the languages and creating synergies (e.g. Jessner 2008; Duarte & Günther-Van der Meij, 2018; Leenders et al., 2019). This establishment of associations between different languages particularly works with various languages within the same language family (Duarte & Günther-Van der Meij, 2018). An example is *translanguaging*; "an approach to the use of language, bilingualism and the education of bilinguals that considers the language practices of bilinguals not as two autonomous language systems as has been traditionally the case, but as one linguistic repertoire with features that have been societally constructed as belonging to two separate languages" (Garcia & Wei, 2014, p. 2). In practice, this is for example applied as a form of codeswitching where students switch from one language to another, drawing on multiple grammatical systems in their utterances (Hornberger & Link, 2012). Furthermore,

linguistic mediation can be mentioned. In mediating activities, the language user acts as an intermediary between interlocutors who are unable to understand each other directly, usually in the contexts of speakers of different languages, rather than expressing his/her own meanings (Council of Europe, 2001). This can be done both oral or written, in activities like translation, interpretation, paraphrasing, summarizing and note-taking (Council of Europe, 2001).

These are examples of possible ways to make use of the multiple languages that are being learned in a positive way. Apart from these linguistic aspects, other factors might shape the language learning experience of the participants of this study. In the next section, motivation and attitudes are discussed.

2.3 Language learners' motivation and attitudes

Another aspect that is interesting to look at in the specific context of this study is motivation and language attitudes. Part of this study is focused on how much motivation the participants of this study have for Dutch and English and their language attitudes, because research has shown that attitudes can influence students' success or failure in their language learning; learning occurs more easily when the learner has a positive attitude towards the language, the language speakers and culture and this can also enhance proficiency (e.g. Chambers, 1999; Gardner, 1985; Gardner and Lambert 1972; Skehan, 1989; Spolsky, 1989). Language attitude relates to how people react to language interactions and how they evaluate others based on their language behavior (Getie, 2020). Attitude is highly linked to motivation. Gardner (1985) proposed attitude as a component and driving force of motivation, thus having a more indirect effect on language learning success (Masgoret & Gardner, 2003). This section provides background on influential models in language learner motivation research: Gardner's (1985) model of instrumental and integrative

motivation, Dörnyei's (2005) L2 Motivation Self System, and the more recent idea of the 'ideal multilingual self' (Henry, 2017), which emerged from the latter.

2.3.1 Integrative and instrumental motivation

A distinction has been made between different types of motivation and the attitudes behind them; integrative and instrumental motivation. Integrative motivation refers to a “positive interpersonal /affective disposition toward the L2 group and the desire to interact with and even become similar to valued members of that community” (Dörnyei, 2003, 5). A core aspect of integrative motivation is thus a certain degree of psychological and emotional identification with the target language community (Gardner, 2001). When the language community is not present in the learners' environment, this identification can also be generalized to the cultural and intellectual values associated with the language, or to the language itself (Dörnyei, 1990). Thus, a learner has integrative motivation when the language learning is driven by a positive attitude towards the people that speak the language and the culture of the language community, and a desire to become familiar with, or even integrate into the society in which the language is used (Getie, 2020).

This stands in contrast to instrumental motivation. This refers to a desire to better oneself materially through learning the language (Lambert, 1967). It is characterized by the desire to get something practical or concrete from it (Hudson, 2000). Thus, a learner has instrumental motivation when the purpose of language acquisition is more utilitarian, for example meeting the requirements for school or university graduation or applying for a job. For students with an instrumental motivation, attitudes towards the target language and language community are often less high, little or no social integration of the learner into a community using the target language takes place, or is even desired (Getie, 2020).

2.3.2 The L2 Motivation Self System and the ideal multilingual self

Next to Gardner's model, there is the more recent L2 Motivational Self System model proposed by Dörnyei (2005). This model revolves around the idea that language learners will be more motivated if they have a clear vision of the kind of L2 language speaker they desire to become; this is the 'ideal L2 self'. Next to this, there is the 'ought to self'; the self-image the learner has of the kind of L2 speaker he/she believes he/she needs to be to conform to the expectations of others (Dörnyei, 2005). Both self-images can generate motivation, because of the recognition that there is a discrepancy between the actual and the ideal state, which will cause the individual to take actions to reduce it (Henry & Thorsen, 2017). However, different feelings can play a role; the 'ideal L2 self' is associated with more positive trying for higher achievement, whereas the 'ought-to L2 self' can create more focus on preventing failure (Lamb, 2009).

Just like in SLA research, there has been a longstanding monolingual bias in L2 motivation research. More recently, it has been recognised that research into experiences requires a more holistic view of multilingualism, with consideration of entire language repertoires (Henry & Thorsen, 2017). It is with this in mind that the idea of the 'ideal multilingual self' has arisen, which focuses on a larger multilingual motivational system rather than motivation systems of different languages as separate entities. Henry (2017) points to the fact that development of a multilingual identity that is unconstrained by a dominant language can be a very enriching experience. He argues that an ideal multilingual self can develop in a situation where two or more languages are acquired simultaneously, and self-images of the different language systems come into contact and interact. This can have the consequence of development not only being driven by the desire to become an ideal speaker in the separate languages, but also by the desire to be multilingual (Henry & Thorsen, 2017). For example, it has been found that many language

learners are mostly driven by an appreciation of and a general interest in language learning (Busse, 2017), or a general wish to become multilingual, for example because they believe this offers many opportunities (Henry, 2017). This is the ideal multilingual self; the image of an ideal self speaking various languages, which has been proven to have a powerful effect on motivation (Busse, 2017).

2.4 The refugee language learner

Another defining characteristic of the participants of this study is the fact that they are refugees and newcomers in the Netherlands. We can assume that this plays an important role in how they experience their language learning situation. This section therefore provides background on the specific policies they encounter in the Netherlands, and several aspects that might impact refugees' language learning process.

2.4.1 Integration policies for young refugees in the Netherlands

After arrival in the Netherlands, asylum-seekers have to go through complex procedures. The Immigration and Naturalization Service (IND) handles all asylum applications in the Netherlands. When an application is approved, asylum seekers receive a residence permit and are called refugees or status holders. For young people between 5 and 16 years old there is compulsory education, for 16 and 17 year olds there is a qualification requirement (De Rijksoverheid, n.d.). Newcomers who are 18 or older who desire to enroll in higher education will take a 'schakeljaar' (Teunissen, 2016). This is a transition class that aims at preparing immigrant students, with often extremely diverse backgrounds, to enroll in mainstream higher education; post-secondary vocational education (MBO), a university of applied sciences (HBO) or a research university (WO) (Teunissen, 2016). Furthermore, according to the Wet Inburgering 2013, it is mandatory to participate in civic integration (Inburgering) for non-European

newcomers between the ages of 16 and 64 who have received a residence permit for a non-temporary purpose. They have three years to pass the Dutch Civic Integration Exam (Inburgeringsexamen) which requires an A2 Dutch level (Dagevos et al. 2018). For people who want to enroll in higher education, it is required to pass the Dutch State Exam (Nederlands Staatsexamen), which requires a B1 Dutch level for MBO and a B2 Dutch level to enroll in HBO or WO (De Rijksoverheid, n.d.).

The main focus in transition classes is Dutch language acquisition. However, a growing number of schools decide to also offer English as one of the primary subjects (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2020). This choice most likely stems from the increasing use of English in higher education in the Netherlands (Edwards, 2016). English is also included as one of the core subjects in Dutch secondary education (vmbo, havo, vwo), next to Dutch and Mathematics (Michel et al., 2021). A good command of English is essential to be able to adequately follow higher education in the Netherlands.

2.4.2 Possible factors influencing refugees' language proficiency

Refugees experience more pre- and post migratory hardships than many other immigrants and second language learners (Borell, 2010).

First of all, something that characterizes many refugees is severe educational disruption. Some refugees have grown up without conventional schooling or had their schooling interrupted by their displacement (Bonfiglio, 2010). For example, because of possible war in home countries and a long journey to the host country, that involved interim stays in other countries; this often has the consequence of refugees having had to suspend their education (Dagevos et al. 2018). Changing of schools often continues in the Netherlands. Because the right to education applies regardless of a person's status, young asylum-seekers will go to school within three months after

their arrival in the Netherlands (De Rijksoverheid, n.d.). Changing in school can then for example occur because of placement in different asylum seekers centres and a move to a different location in the Netherlands when asylum is granted (Azouagh, 2017). It can be assumed that these disruptions in the education of subjects like Dutch and English can have consequences for the steady development of the languages.

Second of all, adolescent refugees often have to cope with trauma and acculturative stress. The adverse events that necessitated their flight are only the beginning of a long period of turbulence and uncertainty (Fazel et al. 2012). Hardships include traveling weeks or months in dangerous circumstances and being separated from family, but also having to negotiate a complex legal immigration process after arrival. They have to deal with post-migration stress factors like tension surrounding their asylum application, moving, financial issues and problems surrounding housing. Moreover, they need to negotiate an acculturation process; learning to deal with huge social, cultural and linguistic differences between the place of origin and the new country (Fazel et al. 2012). Furthermore, discrimination plays a possible role in their wellbeing. This can occur based on race, appearance, refugee status or language proficiency (Edge et al., 2014). These factors combined result in the fact that young refugees are likely to be extra sensitive to stress and have an increased risk of developing emotional- or behavioral problems like depression and post-traumatic stress disorder (PTSD) (Fazel et al. 2012). This can lead to added difficulties during the integration process in their country of asylum, specifically in the area of language learning, for example because of decreased learner motivation or memory difficulties (Schumann, 1986; Clarke et al., 1993; Petersson et al, 2000).

2.5 The present study

As has become clear from previous sections, there are ample studies about L2 and L3 learning. Similarly, there are studies about the integration process of refugees in the Netherlands (e.g. Dagevos et al. 2018) and even about refugees' language learning (e.g. Capstick & Delaney 2016). However, L2+L3 learning, where two languages are learned simultaneously, has been explored relatively little, let alone in research in the context of refugee learners, even though it is something that would be highly applicable in practice. The emphasis seems most often put on the learning of the national language of the host community, even though many countries are confronted with a growing role of English, which can have important consequences for newcomers. Furthermore, even though there is a broad research framework of language learners' motivation and attitudes, little has been done in the context of newcomers in the Netherlands. The purpose of this qualitative study is to explore the perspective, experiences and motivation of highly educated young adult refugee learners on their simultaneous learning of Dutch and English in the Netherlands. It aims to answer the following subquestions:

- 1) How do the students experience the simultaneous learning of Dutch and English?
- 2) How is the students' motivation to learn Dutch and English and what are the attitudes towards either language?
- 3) To what extent do the students think their status as newcomers and refugees shapes their language learning experience?

3. Methodology

The present qualitative study explores perspectives, experiences and motivation and attitudes by means of semi-structured focus group interviews. This methodological approach is characterised

by interviews that are conducted in groups with a series of predetermined but open-ended questions without a fixed range of responses or order of questions (Ayres, 2008).

3.1 Participants

Three focus group interviews were held with the students of the preparatory year of the Alfacollege in Groningen (N=13). All students of the class that were present at the pre-scheduled moment of the interviews participated. The class was selected based on the students' experience with learning Dutch and English as newcomers in the Netherlands. Participants were recruited by personal approach in the school. The first two groups consisted of four students, the third group consisted of five students. The age of the participants ranged from 18 to 28. Six of the respondents were female and seven were male. Countries of origin of the participants included Syria (5), Iran (2), Eritrea (2), Iraq (1), Kenya (1), Palestine (1) and Turkey (1) (see Table 1).

Table 1
Participants

Gender	Age	Country of origin	English proficiency upon arrival, estimated by students
Male	19	Syria	B2
Female	21	Iraq	B1
Male	19	Kenya	C2
Male	23	Palestine	A2
Male	18	Eritrea	A1
Male	28	Turkey	A1
Female	18	Syria	C1

Female	20	Syria	B2
Female	19	Eritrea	B2
Female	19	Syria	A2/B1
Female	20	Iran	A1
Male	26	Syria	B2
Male	20	Iran	B1

3.2 Materials

The interview questions were prepared based on existing themes in the literature and observation in the classroom for the current teaching context. The prepared interview consisted of 18 questions (see Appendix A for complete list of questions), of which five were designed to elicit answers regarding general information about participants, four to elicit the students' experiences with simultaneous language learning and connections between languages, six to elicit information regarding motivation and attitudes and three to elicit answers about the impact of their status as newcomers on language learning. The topic of trauma and acculturative stress that was briefly discussed in the background was intentionally left out due to the personal nature of this topic. At the end of the interviews, participants were given the opportunity to express any comments, ask questions or give suggestions regarding their language learning situation.

3.3 Procedure

In order to get a general idea of the current teaching context and the Dutch language level of the participants, there has been observation of several language classes in preparation for the interviews. The participants were told about the subject and general aim of this study prior to the interviews. However, they were not aware of what each group of questions was designed to

elicit. All participants signed for informed consent by which they gave permission for the recording and transcribing of the interview and the use of their answers in this study. They were made aware that the interview data were treated anonymously; all information that directly points to the respondents has been removed from transcripts. It was decided to take the interviews in Dutch because they took place during Dutch classes. During the interviews, it was sought to create an informal setting and to ask follow-up questions where necessary. The first two interviews took approximately 45 minutes. Because the interviews were held during teaching hours there was a time limit. Therefore, the third interview was shortened and took approximately 30 minutes.

3.4 Data analysis

All interviews were recorded and transcribed (see Appendix B for transcript) using edited transcription; a transcription method that is committed to preserving the meaning of the text but does not aim to capture the way the speaker communicates. The focus of edited transcription is to strike a balance between completeness and readability. Stammering and unnecessary filler words were thus left out (Smith, 2019). However, because the respondents are not native Dutch speakers, language mistakes were left in the transcription to avoid overly changing the speaker's answers. Subsequently, the data were coded in ATLAS.ti, and analysed for the main themes in participants' answers in relation to the research questions.

4. Results and Discussion

This chapter presents the key findings from the semi-structured focus group interviews with regards to students' experiences with and opinions about simultaneous language learning, their motivation to learn Dutch and English and the attitudes towards either language, and the effect

that being a newcomer and refugee has on their language learning situation. Quotes of participants are referred to with their participant number and the number of the utterance in the transcript (see Appendix B).

4.1 Experiences with simultaneous language learning

When it comes to students' experiences with simultaneous language learning, the first striking aspect that came up is that many of the participants mentioned a deterioration of English proficiency when they started to learn Dutch (see 1A: 7, 1B: 8, 1D: 53, 2C: 211, 2D: 210, 3A: 415, 417, 3B: 418). This is often given as a reason why simultaneous language learning would be disadvantageous. The main reason they give for the deterioration of their English level is their focus on Dutch, which caused them to direct less of their attention to English. For example, participant 1D pointed out “Ik denk dat mijn Nederlands beter dan mijn Engels nu, door ik focus meer op het Nederlands dan op Engels. Het gaat slecht met mijn Engels door de nieuwe taal” (1D: 53). This seems to show a link with the limited resources for language learning proposed by CDST that can have the effect of limited development of one of the languages in simultaneous language learning, due to the competition for linguistic resources (Huang et al., 2020). However, there are also participants that view their simultaneous language learning as possibly advantageous (see 1B: 58, 1D: 65, 2A: 244, 252, 2C: 249, 2D: 238, 242, 246). For example, participant 2C stated : “[Als ik mocht kiezen zou ik] Ook twee talen tegelijk leren, want ik denk een taal leren stimuleert je vaardigheden en dus als jij twee talen tegelijk leert dan stimuleer je je vaardigheden en je ontwikkelt je taal en daarom vind ik het sneller denk ik” (2C: 249) and participant 1B said : “Ik denk het [tegelijk talen leren] heeft positieve kant, als ik tegelijkertijd twee talen studeer, (...) je hebt de systeem om woorden te leren, hoe kan je voor Engels en Nederlands samen bijvoorbeeld lezen verbeteren enzo, je gebruikt het tips, tips voor hetzelfde

talen” (1B: 58). This is in line with the advantages of bilinguals in L3 learning suggested in existing literature, like better metalinguistic awareness and learning strategies (e.g. Afsharrad & Sadeghi Benis, 2017; Cummins, 2001; Eisenstein, 1980; Hofer & Jessner, 2019). However, it must also be noted that what comes up in relation to positive effects of learning Dutch and English is the condition of equal distribution of time and harmonization between the two languages. This harmonization includes offering teaching in the same language level, letting learning material coincide, and equalizing the amount of teaching hours. As participant 2D explains: “Dat [tegelijk talen leren] helpt als die schaalverdeling van de lesuren bijna hetzelfde zijn en als die materiaal of die manier van studenten leren is hetzelfde, bijvoorbeeld als we krijgen hier grammatica en daarna lezen, spreken, luisteren, dan moeten we ook in het Engels zelfde krijgen, anders dan zijn we heel veel verschil tussen deze lessen en nu krijgen we Nederlands alles, en ook grammatica en dat kunnen we niet vergelijken met Engels, want Engels krijgen we alleen maar lezen meestal en spreken met elkaar” (2D: 238). Also some participants that initially expressed that they have a negative experience with learning Dutch and English at the same time due to partial English language loss, would consider it positive if they were given classes at the same level, as participant 1D states: “Het [tegelijk Engels en Nederlands leren] positief als wij hetzelfde niveau krijgen hier, bedoel ik de lessen” (1D: 65). Furthermore, it must be noted that the deterioration of English proficiency that was given as a main reason for a negative opinion about simultaneous language learning, was not always linked to resources for language learning like attention and time but also with less active use of English in their environment. Whereas the newcomers speak English with Dutch people after their arrival, they switch to Dutch as soon as their proficiency is sufficient. As participant 3B explains: “Mijn Engels wordt slechter toen ik begon met Nederlandse taal te leren, want ik spreek niet meer

Engels met mensen, alleen Nederlands, dus voor één of twee jaar ik heb niet met mensen Engels gespreekt, dus het wordt slechter”.

In summary, the simultaneous learning of Dutch and English is overall viewed as possibly advantageous, because of links that can be made between the languages, but many participants have not been able to make use of this potential advantage. Reasons for this negative experience include an unequal distribution of attention, a resource that the development of linguistic systems depend on (de Bot & Larsen-Freeman, 2011), partially due to (1) discrepancy in learning material at school, and (2) a more active use of Dutch rather than English in their direct environment. In the words of participant 1B: “Ik denk het [tegelijk talen leren] is beter voor mij, maar als ik een nieuwe taal moet leren en de andere niet gebruik, dat is het slechte ding” (1B: 58). Both languages need to be sufficiently activated, in order not to experience negative effects of simultaneous learning. This is necessary to prevent the interruption of the learning process, which can cause language loss (Herdina & Jessner, 2002; Aronin & Hufeisen, 2009).

When it comes to opinions about more connection between languages in the classroom; a suggested way to reinforce the positive effects of simultaneous language learning (e.g. Jessner 2008; Duarte & Günther-Van der Meij, 2018; Leenders et al., 2019), some participants expressed a positive attitude, for example comparing it to “killing two birds with one stone” (see 2C: 266, 2A: 267). However for most of the interviewed students, more separation between the two languages is preferred (see 1A: 90, 92, 1B: 95, 3E: 430, 3C: 431, 3A: 432). The main reasons for this are (1) a fear of confusion and (2) the idea that the grammar of Dutch and English differs from each other too much, as participant 1A states: “Voor mij is als het gescheiden blijft is het beter, want dan eigenlijk raak je in de war, als je de grammatica van deze taal uitlegt, maar tegelijkertijd ook van de andere” (1A: 90). However, it was suggested that it could be helpful to

have more connection between the languages in the field of vocabulary. Participant 3A pointed out: “Dat [gescheiden blijven van talen] is dan duidelijker, want de grammatica van Nederlands en Engels is bijvoorbeeld heel anders. Voor de woorden zou ik het wel goed vinden, want dan heb ik zeg maar gelijk mijn woordenschat is dan ook gelijk beter en groter, maar voor de grammatica niet want ze lijken niet veel op elkaar, dus ik zou dat liever niet hebben” (3A: 432).

Many students also indicated that they liked how English is already used by the teacher to explain some Dutch words that need clarification (1A: 81, 1B: 84, 1D: 88, 2D: 254, 2C: 255, 2A: 260), as participant 1A said: “[Het gebruik van Engels om Nederlandse woorden uit te leggen is] Wel voordeel eigenlijk, want dan zeg maar leer je meer, dan gebruik je Engels maar ook Nederlands. Dan gebruik je de andere taal om de andere te begrijpen, meer te begrijpen, is wel voor mij juist een goeie effect, dan gebruik ik niet m’n eigen taal, maar wel de twee talen die ik nu aan het leren ben. Dat is wel positief” (1A: 81).

The majority of the students would thus consider intense cooperation between the languages in the classroom a step too far, but would possibly consider it helpful if more connection between vocabulary was offered. The most important aspect when it comes to simultaneous language learning is that the students want the same kind of material and level of teaching for Dutch and English. This was suggested as a way to avoid deterioration of English proficiency, which came up in all focus group interviews.

4.2 Learner motivation and attitudes

In regards to motivation to learn Dutch and English, there seems to be a generally high motivation to learn both languages, the majority of students consider it useful to learn both languages and are glad to receive instruction for both Dutch and English (see 1B: 113, 1C: 114, 116, 1D: 119, 1D: 121, 1A: 123, 2C: 294, 2D: 295, 2A, 296, 2C: 297, 3D: 449, 3B: 451, 3A:

453). It is remarkable that participants often differentiate between functions. They want to learn Dutch for social reasons, in order to build their life in the Netherlands; to make friends and communicate with people in their direct environment, and they want to learn English for economical and work-related reasons and the possibility to go to other countries (see 1D: 108, 1A: 110, 1A: 123, 2B: 338, 2D: 299, 3C: 491). For example, participant 1A states : “Als het om economische leven gaat dan ga ik voor Engels, als het zeg maar om werk gaat en leven, maar ook als het gaat om met mensen communiceren kies ik voor Engels, maar als het zeg maar om, als ik een persoon ben die sociaal is en die zeg maar wilt met anderen communiceren dan ga ik voor Nederlands” (1A: 110). Their motivation to learn Dutch thus seems to be of more integrative nature, whereas their motivation to learn English is more instrumental (Getie, 2020). Even though the majority of participants express the desire to learn both languages, there are some students who show some doubt with regards to the usefulness of learning Dutch, especially among those who are not certain how long they will stay in the country and would have a high enough level of English to study in English (see 1A: 112, 1A: 143, 1B: 146, 1B: 148, 1C: 151, 1A: 160, 1B: 163, 3E: 447, 3A: 453, 3D: 454, 3E: 461). For example, participant 3E stated: “Mijn volgende opleiding op hbo is Engelstalig, dus ik moet eigenlijk Engels studeren en aan universiteit is ook Engelstalig, dus ik weet niet waarom ik aan het Nederlands leren ben” (3E: 461). The Dutch learning of these students seems thus more connected to the ‘ought to self’ (Dörnyei, 2005), they learn Dutch because it is mandatory, to conform to the expectations of others. For most of these students, this feeling was especially strong after their arrival in the Netherlands. They point out that their motivation to learn Dutch increased as they built up friendships with Dutch people. For example, participant 1A expressed: “Toen ik naar hier kwam wou ik de taal helemaal niet leren (...). Ik dacht van iedereen spreekt Engels dus ik hoef de taal

niet te leren, dat is wat ik dacht, maar nou ja ik werd eigenlijk gedwongen om de taal te leren, (...) maar uiteindelijk kreeg ik wel goeie resultaat, want nu heb ik veel Nederlandse vrienden, die ik echt zeg maar, met hun een goede connectie heb en een goede relatie” (1A: 143) and participant 1C said: “Nederlands ik beetje gemotiveerd, maar ik heb verschillende gevoelens, want eerst wilde ik niet deze taal leren, ik ben gewoon comfortable met mijn taal. Ik dacht waarom zou ik deze taal nog een keer leren, dus motivatie kan gewoon komen als je meer vrienden hebt, je wil die taal leren” (1C: 151).

The majority of students show quite high integrative aspects for Dutch. They want to make friends, understand Dutch humor and their opinions (see 1D: 108, 1D: 171, 1D: 194, 2D: 310, 2C: 312, 2B: 315, 2D: 319, 2D: 339, 2D: 345, 3C: 494). For example, participant 2D states: “Soms wil ik gewoon graag met Nederlanders praten, hoe denken ze, wat hebben ze voor ideeën, of argumenten of mening over een onderwerp ofzo” (2D: 319). These kinds of responses show a desire to interact with and understand members of the Dutch community, which is a key factor of integrative motivation (Dörnyei, 2003). It also came up that it gives motivation to know that learning Dutch will make Dutch people view them more favorably (see 3D: 454, 3D: 495, 2C: 316, 2D: 317). For example, participant 2C said “[Als wij Nederlands leren] Is ook makkelijker voor Nederlanders. Oké, een groot deel van hen kunnen wel Engels goed spreken, maar natuurlijk willen ze graag meer Nederlands spreken dan Engels, want dat is hun moedertaal en als ik iemand die alleen maar Engels spreekt met hun, dan gaan ze...” (2C: 316) and participant 2D finished “Gewoon afstand houden, niet meer met je praten” (2D: 317). This motivation for Dutch can also be connected to the idea of the ideal L2 self (Dörnyei, 2005); the students have a clear vision of the kind of Dutch speaker they desire to become, and the advantages this would bring.

Attitudes towards the Dutch language itself do not seem to be very high. For example, participant 1A admitted: “Om eerlijk te zijn vind ik [Nederlands] eigenlijk een vreemde taal. Ja er zijn echt rare woorden maar ook juist de grammatica snap ik eigenlijk soms niet heel goed” (1A: 103) and participant 1B states: “Ik hou heel veel van talen, dus als ik niet verplicht was ga ik toch meertalig worden, meer dan mijn moedertaal leren, maar ik denkt dat ik niet voor Nederlands zou kiezen. Ik vind het niet de leukste taal” (1B: 106). One participant thinks Dutch “sounds beautiful” (2D: 277) , but to the question if the participants find it fun to learn Dutch, most people who answer yes talk about their general love for learning languages (see 1B: 106, 1C: 107, 1B: 113, 1D: 119, 2A: 284, 3B: 437, 3C: 438). The amount of times this love for languages came up in the interviews is remarkable, and brings to light that many of the students have an ‘ideal multilingual self’ (Henry, 2017); their motivation is largely driven by an appreciation of and an interest in language learning in general, as is also illustrated by the previously quoted statement of participant 1B (106).

When it comes to integrativeness in relation to English, it is notable that many of the students talk about English as a very important language due to its international status (see 1D: 108, 1C: 125, 1A: 145, 1B: 146, 1D, 156, 2D: 187, 2B: 281, 2A: 288, 2D: 301, 2B: 302, 2D: 304, 2A: 341, 3E: 442, 3C: 446, 3A: 453). For example, participant 1D said: “Ik vind ook Engels belangrijkste taal ter wereld” (1D: 156) and participant 3A stated: “Ik ben zelf meer gemotiveerd voor Engels want (...) daar bereik je meer mensen mee en stel je voor je gaat dan buiten Nederland werken, je kan niet Nederlands gebruiken om daar in die andere landen te communiceren” (3A: 453). Integrative motivation participants have with regards to English is thus not as much focused on the desire to interact or become similar to the English community, but more so with the status and values associated with the language, which also shows a certain

degree of identification with the English community (Dörnyei, 1990). It can again also be linked to Dörnyei's (2005) 'ideal L2 self', they have a clear vision of the advantages of speaking English fluently. Furthermore, it came up that English can be more fun to learn because more online material, like videos on YouTube and movies, is available whereas learning Dutch mostly has to be done from books (see 2B: 281, 2C: 286, 2C: 290). Other factors of integrativeness for English seem to be lower than Dutch. Most students do not use English a lot in their daily life, they are only exposed to it through media like movies and music (1A: 189, 1A: 191, 1B: 192, 1D: 198, 3B: 483, 3D: 486).

In summary, there is generally high motivation to learn both languages, and most students have an 'ideal L2 self' for the separate languages. For Dutch, especially integrative motivation is high, mostly relating to the desire to communicate with the Dutch language community. Some participants questioned the practical use of Dutch. Attitudes towards the Dutch language also do not seem very high. For English, especially instrumental motivation is high, although there are also some integrative factors for English, students have a high attitude towards it because of the status and values associated with it. Furthermore, findings suggest that many students have an 'ideal multilingual self'; their motivation is largely driven by an appreciation of and an interest in language learning in general.

4.3 What makes refugee language learners different?

With regards to factors that can possibly influence language learning processes among refugees, multiple things came up. Firstly, the mental challenges that come with lot of school changing and moving, also across different countries (see 1B: 20, 1D: 28, 2D: 219, 2C: 220, 2B: 221, 2A: 222, 3A: 409, 3B: 410, 3C: 411, 3D: 412, 3E: 413). For example, participant 2D said: "Ik kwam uit

Syrië, ik woonde daar voor tien jaar en toen moest ik naar Jordanië reizen, daar woonde ik voor zeven jaar en daar ben ik naar drie of vier scholen gegaan en toen moesten we heel veel verhuizen enzo” (2D, 219). These disrupted educational pathways are also mentioned in the existing literature (Dagevos et al., 2018). The difficulty of this situation was explained, participant 1A said: “[Scholen wisselen] Speelt eigenlijk een grote rol, want dan ben je gewend aan je oude sfeer en je oude school en dan opeens ga je naar een nieuwe school waar je niemand kent en waar jij eigenlijk niks van weet hoe het systeem is, hoe de lessen gegeven worden, hoe docenten zijn, dan ken je niemand en dan kom je opeens in een klas waar jij niemand kent, dan moet je eigenlijk opnieuw beginnen, dat is eigenlijk wel moeilijk” (1A, 180). This can be expected to have a negative impact on language development (Borell, 2010). Interestingly though, there was also mention of a positive aspect of changing schools often; it was said that every different learning environment and teaching approach can also bring new learning opportunities (see 1B: 181, 1C: 182), as participant 1B mentioned: “Bij elke school heeft systeem van het lesgeven ook het verschilt per docent dus van iedere docent, van iedere school, ook de studenten, het is anders, dan leer je dingen ook op een andere manier, nieuwe informatie” (1B: 181).

The mental challenges that were brought forward also include the problems and stress of their often traumatic past, as participant 1D: “Ja dat [vluchteling zijn] speelt een grote rol volgens mij, als je nieuwkomer of vluchteling bent, die mensen kwamen uit een onveilig plek met een slechte situatie dus ze hebben in hun hoofd heel veel problemen en stress ofzo, dus het [taal leren] gaat langzamer denk ik” (1D: 178). Aside from this, the integration process takes its toll on the participants, this takes a lot of time and causes insecurity. Participant 3D mentioned: “Al die procedure die je moet volgen die neemt heel veel tijd van je, je verliest iets van jezelf” (3D: 470),

and participant 3E said: “Ik heb nog steeds geen verblijfsvergunning, dus onzeker mijn toekomst, ik weet niet. Misschien volgend jaar ben ik niet meer in Nederland” (3E: 447).

Furthermore, there are the difficulties that come with having to build up a new life in a different country. For example, participant 1B explained: “Het is hele andere situatie, niet alleen de taal, alles aan het leven is anders dan wat we gewend hebben, dus nieuwe cultuur, nieuwe taal, nieuwe mensen, alles is anders” (1B, 176). This is in line with the acculturation process that is mentioned in existing research; newcomers have to learn to deal with big social, cultural and linguistic differences between the place of origin and the new country (Fazel et al., 2012).

Negative opinions about immigrants and discrimination that participants have to face also play a role, as also stated in previous research (Edge et al, 2014; Sleijpen et al., 2015), participant 2B mentioned: “Als je zegt tegen Nederlandse mensen ik ben vluchteling, ze gaan kijken. Ik heb vrienden ook in Rotterdam, hun ook is expat. Hun zeggen ik ben expat, Nederlanders anders kijken naar deze mensen, maar allebei hebben in Turkije hetzelfde, hetzelfde school is klaar, ik ook, maar hij is expat, ik ben vluchteling, de mensen niet op zelfde manier kijken” (2B, 253).

These are all factors that can negatively influence language development (Schumann, 1986; Clarke et al., 1993; Petersson et al., 2000). However, there are also possible positive influences on language learning. Firstly, a positive factor for learning Dutch that came up is being in a country where they speak the language. Even though the students would consider it better to be in a mixed class with Dutch people, it became clear that most of the participants use Dutch a lot in their daily life, as participant 3C mentioned: “Ik denk dat als je in een land bent dan kun je heel erg beter de taal leren, dan als je bijvoorbeeld in deze omgeving met mensen zitten, dan kan je heel erg beter leren, dan bijvoorbeeld nu leren wij toch Engels, het is twee jaar dat ik nu bezig ben met Engels, maar ik ben zelf zeker dat als ik in Engelstalige land was, had ik nu Engels heel

goed en makkelijk praten dan nu” (3C: 194).

Furthermore, an important positive aspect that came up among some of the students is that their situation gives them a willingness to work hard; to have a lot of perseverance and discipline. It was mentioned that they have more motivation than the average Dutch person (see 2C: 363, 2A: 364). Participant 2D expressed: “Door onze motivatie en doordat we een droom hebben, hebben we de beslissing genomen om gewoon door te gaan, gewoon doorgaan en streng zijn” (2D: 360) and “Hele jaar, wij denken aan onze situatie en onze droom, we hebben hier de kans. Andere mensen in onze landen hebben dat niet, dus we voelen zeg maar dankbaar en we willen die kans gebruiken” (2D: 365). The willingness to work hard, including improving their Dutch language proficiency quickly, also comes from the pressure they feel to prove themselves to Dutch people, who often have negative preconceptions about them (see 2A, 2D, 2A: 366-376), as participant 2A said: “Mensen die over vluchtelingen hebben zeg maar, je wordt toch meestal onder geschaard, ‘ja, die stomme vluchtelingen’ en dat soort dingen en dat kun je dus bewijzen” (2A: 373). We can assume that these characteristics are a positive driving force for the refugee students when it comes to their language learning process.

In summary, post-migration stress-factors that came up include (1) changing of schools, (2) integration procedures, (3) an acculturation process, and (4) discrimination. These factors can negatively influence language development. Positive aspects that were mentioned are (1) that the variety of teaching approaches that comes from school changing can offer a lot of different learning opportunities, (2) that being in the Netherlands helps to learn Dutch quickly, because of a lot of opportunities to talk to Dutch native speakers, and (3) that the students’ situation gives them motivation to work hard, perseverance and discipline, partially because the responsibility

they feel to prove themselves to the Dutch community. These factors positively influence language learning.

4.4 Limitations and directions for future research and practice

This study has combined several research fields to give a comprehensive image of the language learning experience of a group of young refugee students in The Netherlands. Part of the findings of this study can also be manifested in practice. However, some limitations should be noted. This study only consisted of a sample of 13 participants in a very specific age-range, with a level of English at arrival that differed significantly. Possible options for future research include investigating the little explored field of the refugee language learner more thoroughly; researching what the facilitating and obstructive factors in their language learning process are, especially with regards to simultaneous language learning in the host country. Furthermore, the field can be expanded by giving a more in-depth view of attitudes and motivation towards Dutch and English, and navigating how instruction is best harmonized to optimize language learning processes, in particular among young newcomers who need English for their studies or work. This could also be done in a quantitative sphere, for example with questionnaires or language proficiency tests.

5. Conclusion and implications for teaching

In conclusion, this qualitative study has used semi-structured focus group interviews to explore the perspective, experiences, attitudes and motivation of young adult refugee learners on their simultaneous learning of Dutch and English in the Netherlands. It aimed to answer the following subquestions:

- 1) How do the students experience the simultaneous learning of Dutch and English?
- 2) How is the students' motivation to learn Dutch and English and what are the attitudes towards either language?
- 3) To what extent do the students think their status as newcomers and refugees shapes their language learning experience?

In relation to research question 1, findings suggest that simultaneous learning of Dutch and English is overall viewed as possibly advantageous, because of links that can be made between the languages, and stimulation of language learning abilities, but that many participants have not been able to make use of this potential advantage; an important theme that came up was partial English language loss. Many participants reported a deterioration of their English level when they started to actively learn Dutch, due to an unequal distribution of attention, partially because of (1) discrepancy in learning material at school, and (2) a more active use of Dutch rather than English in their direct environment. Participants were also asked their opinions about connection between languages in the classroom. Most students indicated that more separation between the two languages was preferred by them, because of (1) fear of confusion and (2) the idea that the grammar of Dutch and English differs from each other too much. However, it was suggested that it could be helpful to have more connection between the languages in the field of vocabulary. Because they considered the vocabulary of Dutch and English more similar, they indicated this could help them improve vocabulary for both languages simultaneously.

In regards to research question 2, findings suggest a generally high motivation to learn both languages, and that most students have an 'ideal L2 self' for the separate languages. For Dutch, especially integrative motivation is high, they mostly want to learn it for social reasons; many participants expressed that they want to make friends and understand Dutch humor and Dutch

peoples' opinions. Their integrative motivation is thus mostly related to the desire to communicate with the Dutch language community, attitudes towards the Dutch language itself are not very high. When it comes to instrumental motivation, it is notable that some participants questioned the practical use of Dutch, because of uncertainty regarding their stay in the Netherlands, or the prospect of an English study. For English, especially instrumental motivation is high, the participants want to learn English for economical and work-related reasons and the possibility of going to other countries. Integrative factors for English that came up mainly lie in status and values associated with it, the students have a high attitude towards English; they consider it a very important language that offers them many opportunities. Furthermore, it can be concluded that many students have an 'ideal multilingual self'; their motivation is largely driven by an appreciation of and an interest in language learning in general.

In regards to research question 3, multiple factors were addressed that can possibly negatively influence the students' language learning processes. Firstly, educational disruption, because of pre- and post migrational moving and school changing, Secondly, the post-migration stress-factors of (1) changing of schools, (2) integration procedures, (3) an acculturation process, and (4) discrimination. However, also some positive aspects can be mentioned: (1) the variety of teaching approaches that comes from school changing can offer a lot of different learning opportunities, (2) being in the Netherlands helps to learn Dutch quickly, because of a lot of opportunities to talk to Dutch native speakers, and (3) the students' situation gives them motivation to work hard, perseverance and discipline, partially because the responsibility they feel to prove themselves to the Dutch community. These factors possibly positively influence language learning.

This study has contributed to our understanding of the language learning experience of young

adult newcomers in the Netherlands. Furthermore, there are two main aspects of this qualitative study that can, and arguably should be, manifested in practice. Firstly, more connection between the vocabulary of the two languages can be created, for example by using Dutch-English vocabulary lists. Secondly, it is important that young newcomers in the Netherlands are able to focus on English as well as Dutch, and that existing English language knowledge is used. Even though learning Dutch has an important social value, students who fall into this category are likely to encounter problems in their following education if their English proficiency level is insufficient, since it now has a prominent place in higher education (Edwards, 2016). This study has shown that to prevent partial English language loss, it is crucial that students receive an equal, or at least nearly equal, amount of teaching hours for Dutch and English, and that teaching material and methods for the two languages are harmonized.

6. Bibliography

- Afsharrad, M., & Sadeghi Benis, A. R. (2017). Differences between monolinguals and bilinguals/males and females in English reading comprehension and reading strategy use. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 20(1), 34-51.
- Ammon, U. & McConnell, G. D. (2002). *English as an Academic Language in Europe*. Peter Lang.
- Aronin, L., & Hufeisen, B. (Eds.). (2009). *The exploration of multilingualism: Development of research on L3, multilingualism and multiple language acquisition* (Vol. 6). John Benjamins Publishing.
- Ayres, L. (2008). Semi-structured interview. *The SAGE encyclopedia of qualitative research*

- Methods* (Vol 1), 810-811.
- Azouagh, S. (2017). *Schoolloopbanen nieuwkomers. Een verkennend onderzoek naar de schoolloopbaan van nieuwkomers*. Inspectie van het Onderwijs.
- Bloomfield, L. (1933). *Language*. Holt.
- Bonfiglio, A. (2010). *Learning outside the classroom: Non-formal refugee education in Uganda*. UNHCR.
- Borrell, R. (2010). A review of second language learning factors for refugee populations. (*Unpublished doctoral dissertation*). University of Minnesota, Minneapolis.
- Busse, V. (2017). Plurilingualism in Europe: Exploring attitudes toward English and other European languages among adolescents in Bulgaria, Germany, the Netherlands, and Spain. *The Modern Language Journal*, 101(3), 566-582.
- Capstick, T. and Delaney, M. (2016). *Language for resilience: the role of language in enhancing the resilience of Syrian refugees and host communities*. British Council.
- Chambers, G. N. (1999). *Motivating language learners* (Vol. 12). Multilingual Matters.
- Clarke, G. N., Sack, W. H., Ben, R., Lanham, K., & Him, C. (1993). English language skills in a group of previously traumatized Khmer adolescent refugees. *The Journal of nervous and mental disease*, 181(7), 454-455.
- Cook, V. J. (1991). The poverty-of-the-stimulus argument and multicompetence. *Interlanguage studies bulletin*, 7(2), 103-117.
- Cook, V. (Ed.). (2003). *Effects of the second language on the first* (Vol. 3). Multilingual Matters.
- Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment*. Cambridge University Press.
- Cummins, J. (2001). Bilingual children's mother tongue: Why is it important for education?

Sprogforum, 7(19), 15-20.

Dagevos, J., Huijnk, W., Maliepaard, M., & Miltenburg, E. (2018). *Syriërs in Nederland. Een studie over de eerste jaren van hun leven in Nederland*. SCP.

De Angelis, G. (2007). *Third or additional language acquisition* (Vol. 24). Multilingual Matters.

De Bot, K., & Larsen-Freeman, D. (2011). Researching second language development from a dynamic systems theory perspective. *A dynamic approach to second language development*, 5-24.

De Rijksoverheid. (n.d.). *Gaan kinderen van asielzoekers naar school?* Rijksoverheid.

Retrieved 26 April 2021, from <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/vraag-en-antwoord/onderwijs-asielzoekerskinderen>

De Rijksoverheid. (n.d.). *Inburgeren betalen: Lenen - DUO Inburgeren*. Rijksoverheid.

Retrieved 26 April, from <https://www.inburgeren.nl/inburgeren-betalen/lenen-bij-duo.jsp>

De Rijksoverheid. (n.d.). *Leerplicht en kwalificatieplicht*. Rijksoverheid. Retrieved 26 April

2021, from <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht/leerplicht-en-kwalificatieplicht>

De Rijksoverheid. (n.d.). *Moeten asielzoekers Nederlands leren?* Rijksoverheid. Retrieved 26

April 2021, from <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/vraag-en-antwoord/moeten-asielzoekers-nederlands-leren>

De Rijksoverheid. (n.d.). *U gaat inburgeren: Cursus kiezen- DUO Inburgeren*. Rijksoverheid.

Retrieved 26 April, from <https://www.inburgeren.nl/u-gaat-inburgeren/cursus-kiezen.jsp>

Dörnyei, Z. (2003). Attitudes, orientations, and motivations in language learning: Advances in theory, research, and applications. *Language learning*, 53(S1), 3-32.

Dörnyei, Z. (2005). *The psychology of the language learner: Individual differences in second*

- language acquisition*. London: Lawrence Erlbaum.
- Duarte, J., & van der Meij, M. (2018). A holistic model for multilingualism in education. *EuroAmerican Journal of Applied Linguistics and Languages*, 5(2), 24-43.
- Edge, S., Newbold, K. B., & McKeary, M. (2014). Exploring socio-cultural factors that mediate, facilitate, & constrain the health and empowerment of refugee youth. *Social Science & Medicine* (Vol. 117), 34-41.
- Edwards, A. (2016). *English in the Netherlands: Functions, forms and attitudes*. John Benjamins Publishing.
- Eisenstein, M. (1980). Childhood bilingualism and adult language learning aptitude. *International Review of Applied Psychology*, 29(1-2), 159–172.
- Fazel, M., Reed, R. V., Panter-Brick, C., & Stein, A. (2012). Mental health of displaced and refugee children resettled in high-income countries: risk and protective factors. *The Lancet*, 379(9812), 266-282.
- Getie, A. S. (2020). Factors affecting the attitudes of students towards learning English as a foreign language. *Cogent Education*, 7(1).
- García, O., & Wei, L. (2014). Language, bilingualism and education. *Translanguaging: Language, bilingualism and education*, 46-62.
- Gardner, C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation*. Edward Arnold.
- Gardner, C. R., & Lambert, E. W. (1972). *Attitudes and motivation in second language learning*. Newbury House Publishers.
- Grey, S., Sanz, C., Morgan-Short, K., & Ullman, M. T. (2018). Bilingual and monolingual adults learning an additional language: ERPs reveal differences in syntactic processing.

Bilingualism: Language and Cognition, 21(5), 970–994.

Haugen, E. (1953). *The Norwegian language in America: A study in bilingual behavior* (Vol. 1).

University of Pennsylvania Press.

Henry, A. (2017). L2 motivation and multilingual identities. *The Modern Language Journal*, 101(3), 548-565.

Henry, A., & Thorsen, C. (2018). The ideal multilingual self: Validity, influences on motivation, and role in a multilingual education. *International Journal of Multilingualism*, 15(4), 349-364.

Herdina, P., & Jessner, U. (2002). *A dynamic model of multilingualism: Perspectives of change in psycholinguistics* (Vol. 121). Multilingual Matters.

Hofer, B., & Jessner, U. (2019). Multilingualism at the primary level in South Tyrol: how does multilingual education affect young learners' metalinguistic awareness and proficiency in L1, L2 and L3?. *The Language Learning Journal*, 47(1), 76-87.

Hornberger, N. H., & Link, H. (2012). Translanguaging and transnational literacies in multilingual classrooms: A biliteracy lens. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 15(3), 261-278.

Huang, T., Steinkrauss, R., & Verspoor, M. (2020). Learning an L2 and L3 at the same time: help or hinder?. *International Journal of Multilingualism*, 1-17.

Hudson, G. (2000). *Essential introductory linguistics*. Blackwell Publishers.

Jarvis, S., & Pavlenko, A. (2008). *Crosslinguistic influence in language and cognition*.
Routledge.

Jessner, U. (2008). Teaching third languages: Findings, trends and challenges. *Language teaching*, 41(1), 15.

- Lamb, M. (2009). Situating the L2 self: Two Indonesian school learners of English. *Motivation, language identity and the L2 self*, 229, 247.
- Lambert, W. E. (1967). A social psychology of bilingualism. *Journal of social issues*, 23(2), 91-109.
- Leenders, G., de Graaff, H. C. J., & van Koppen, J. M. (2019). Verschillen de grammaticale concepten in het moedertaalonderwijs (Nederlands) en het vreemdetalenonderwijs (Duits en Engels)?. *Conferentie Onderwijs Nederlands*, 33, 336-341.
- Li, G., & Sah, P. K. (2019). Immigrant and refugee language policies, programs, and practices in an era of change. *Routledge International Handbook of Migration Studies*, 325-338.
- Masgoret, A. M., & Gardner, R. C. (2003). Attitudes, motivation, and second language learning: A meta-analysis of studies conducted by Gardner and associates. *Language learning*, 53(1), 167-210.
- McArthur, T. (1993). The study of English and the defence of Dutch. *English Today*, 9(3), 31–33.
- Michel, M., Vidon, C., de Graaff, R., & Lowie, W. (2021). Language Learning beyond English in the Netherlands: A fragile future?. *European Journal of Applied Linguistics*, 9(1), 159-182.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2020, augustus). *Informatiedocument onderwijs aan asielzoekerskinderen*. De Rijksoverheid.
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/documenten/rapporten/2020/08/19/informatiedocument-onderwijs-aan-asielzoekerskinderen>
- Petersson, K. M., Reis, A., Askelöf, S., Castro-Caldas, A., & Ingvar, M. (2000). Language processing modulated by literacy: A network analysis of verbal repetition in literate and illiterate subjects. *Journal of cognitive neuroscience*, 12(3), 364-382.

- Pinto, M. A., Titone, R., & Trusso, F. (1999). *Metalinguistic awareness*. Istituti editoriali e poligrafici internazionali.
- Sanz, C. (2000). Bilingual education enhances third language acquisition: Evidence from Catalonia. *Applied psycholinguistics*, 21(1), 23-44.
- Schepens, J. J., Van der Slik, F., & Van Hout, R. (2016). L1 and L2 distance effects in learning L3 Dutch. *Language Learning*, 66(1), 224-256.
- Schumann, J. H. (1986). Research on the acculturation model for second language acquisition. *Journal of multilingual & multicultural development*, 7(5), 379-392.
- Skehan, P. (1989). *Individual differences in second language learning*. Edward Arnold.
- Smith, D. (2019, October 28). *4 Types of Audio Transcription and When to Use Them*. Lionbridge AI. Retrieved 3 May, from <https://lionbridge.ai/articles/4-types-of-audio-transcription-and-when-to-use-them/>
- Spolsky, B. (1989). *Conditions for second language learning*. Oxford University Press.
- Teunissen, B. (2016). *Vluchtelingen in het hoger onderwijs*. Inspectie van het onderwijs. Retrieved 25 April, from <https://www.eur.nl/sites/corporate/files/2019-08/uaf-rapport-vluchtelingen-in-het-hoger-onderwijs.pdf>
- VluchtelingenWerk Nederland. (n.d.). *Bescherming in Nederland*. Retrieved 15 April, from <https://www.vluchtelingenwerk.nl/feiten-cijfers/cijfers/bescherming-nederland>

Appendix A: Interview questions

Algemene informatie

1. Wat is jullie naam, leeftijd, land van herkomst en welke talen spreek je allemaal?
2. Wat was ongeveer jullie Engels niveau toen jullie naar Nederland kwamen? (A1 tot C2)
3. Zouden jullie je schoolloopbaan kunnen beschrijven? (verschillende scholen, niveau)
4. Hoeveel uur per week krijgen jullie Engels/Nederlands les en sinds hoe lang al?
5. Zit er een verschil tussen jullie niveau Engels en Nederlands? Hoe komt dit denk je?

Ervaring met ‘L2+L3 learning’: positief of negatief?

6. Wat vinden jullie van het tegelijk leren van Engels en Nederlands? Helpt het of belemmert het elkaar?

(Kunnen jullie een paar positieve en een paar negatieve punten benoemen?)

7. Als je mocht kiezen, zou je dan liever eerst de ene taal leren en pas als je op een hoger niveau bent de andere taal, of zou je dan ook kiezen voor het tegelijk leren van de talen? Waarom?
8. In de Nederlands les wordt soms Engels gebruikt om bijvoorbeeld bepaalde woorden uit te leggen, Wat vinden jullie daarvan?
9. Zouden jullie het fijn vinden als er meer verbindingen zouden worden gelegd tussen de talen op school? Hebben jullie voorbeelden? (woordenlijsten met Engelse en Nederlandse woorden naast elkaar, een grammaticaconcept in één keer voor zowel Engels als Nederlands uitleggen)

Motivatie en ‘attitudes’

10. Vinden jullie het leuk om Nederlands te leren? En Engels?
11. Vinden jullie het goed dat je zowel Nederlands als Engels leert of zou je liever alleen één taal willen leren? Waarom?

12. Hoe nuttig denken jullie dat het Nederlands voor jullie is? En het Engels? Hoeveel denk je dat je de talen nodig gaat hebben in de toekomst voor je studie/beroep?

13. Voelen jullie je verbonden met mensen die Nederlands spreken? En met mensen die Engels spreken? Waarom?

14. Zijn jullie gemotiveerd om Nederlands te leren? Is dit hetzelfde of anders dan voor het Engels? Waarom?

15. Zijn jullie van plan om een Nederlandse of Engelse studie te volgen? Heeft de taal van de opleiding een rol gespeeld in je keuze? (Hebben jullie het gevoel dat je straks goed genoeg je talen beheerst om je studie te volgen of werk te doen?)

Talen leren als nieuwkomers in Nederland

16. Denken jullie dat het feit dat jullie hier nieuwkomers zijn en als vluchteling in Nederland verblijven invloed heeft op jullie taalleren? Op welke manier?

17. Hebben jullie vaak van woonplaats en school moeten wisselen? Heeft dit denken jullie ook invloed gehad op jullie taalleren?

18. Hoeveel kom je in aanraking met de Nederlandse taal in het dagelijkse leven? En het Engels? Heeft dit een invloed op je taalleren?

Willen jullie tot slot nog iets vragen, toevoegen of aanmerken?

Appendix B: Transcript

Interview 1

1. Interviewer: eerst even, wat is jullie leeftijd, land van herkomst en welke talen spreek je allemaal?
2. 1A: Ik ben 19 jaar oud, ik kom uit Syrië en ik spreek drie talen; Arabisch, Nederlands en Engels.
3. 1B: 21, ik kom uit Irak, ik spreek vier talen; Arabisch, Nederlands, Engels en Turks.
4. 1C: 19, uit Kenia, ik spreek Engels, Swahili, Nederlands, ja drie talen.
5. 1D: Ik ben 23, ik spreek Arabisch, mijn moedertaal en Engels en Nederlands. Ik ben in Palenstijn, in Syrië geboren.
6. Interviewer: Wat was ongeveer jullie Engels niveau toen jullie naar Nederland kwamen? Zijn jullie bekend met de niveaus? Ik heb hier ook het schema van A1 tot C2.
7. 1A: Mijn Engels niveau was hoger dan nu, omdat ik zeg maar in Dubai heb gewoond en ik studeerde de hele tijd in het Engels, maar toen ik naar hier kwam begon ik Nederlands te leren en het had een groot effect op mijn Engels niveau, dus het ging omlaag, maar nu is het omhoog gegaan, omdat ik nu veel Engels spreek met mijn vrienden en we hebben ook nu veel lessen Engels, dus nu kan ik wel zeggen dat dat toen ik naar hier kwam was m'n niveau B2, ja tussen B2 en C1.
8. 1B: Bij mij is bijna hetzelfde verhaal, toen ik in Irak woonde spreekte ik beter Engels, toen moest ik naar Turkije gaan en moest ik Turks leren, dat is een negatieve effect op mijn Engels taal, daarna Nederlands leren ook, maar ik denk toen ik naar hier kwam was het B1.
9. 1C: Ja, mijn niveau van Engels is C2, want Engels is een nationale taal in mijn land, en ook hele onderwijssysteem is van Engels, dus dat is wel goed.
10. 1D: Misschien mijn niveau tussen A2 en B1 denk ik, ik heb wel Engels geleerd in mijn land maar ik heb het weinig gebruikt.
11. Interviewer: Je had dus meer passieve kennis.
12. 1D: Ja.
13. Interviewer: Zouden jullie je schoolloopbaan kunnen beschrijven? Dus de verschillende scholen waar je op gezeten hebt en het niveau?

14. 1A: Ik ben in Syrië geboren, maar ik ging in Dubai studeren, dus ik ging in British school studeren en we hadden eigenlijk geen niveaus, maar zeg maar zoals een high school, en het is wel een verschil tussen hier en daar, een groot verschil. Moet ik zeg maar het verschil noemen tussen hier en daar?
15. Interviewer: Dat hoeft niet maar het gaat meer om de verschillende scholen, op hoeveel scholen heb je gezeten?
16. 1B: Was de school in Syrië?
17. 1A: Nee in Dubai, in totaal zeven scholen.
18. Interviewer: En hoeveel daarvan waren in Nederland?
19. 1A: Drie.
20. 1B: Bij mij de basisschool was vijf jaar in Irak, één jaar in Syrië, middelbare school was drie jaar in Turkije, drie jaar in Irak, en ik had van Turkije mijn havo afgerond, ik heb havo 5 diploma gekregen van Turkije en nu doe ik havo ook hier.
21. Interviewer: Heb je in Nederland op één school gezeten of verschillende?
22. 1B: Ja, ik heb zeg maar taal cursus gedaan bij de RUG, talent centrum en Alfa college.
23. 1C: In mijn land ik heb basisschool is acht jaar en dan is high school, dat duurt vier jaar, was ook mijn laatste jaar, toen ben ik hier.
24. Interviewer: Gelijk naar deze school? Naar het Alfa-college?
25. 1C: Nee ik was op deze schakel...
26. 1B: ISK?
27. 1C: Ja, ISK, van die taal, daar was ik één jaar, toen ben ik hier deze jaar voor voorbereidend jaar.
28. 1D: Ja, ik was mijn hele leven een student in Syrië, mijn tweede jaar op universiteit, maar één van die jaren in Libanon was ik, toen ik naar Libanon moest vluchten enzo, en toen ik een jaar hier in Nederland, heb ik eigenlijk een paar cursussen bij RUG gedaan, voor de taal, voor Nederlands,
29. Interviewer: Toen ging je hierheen, gelijk?
30. 1D: Ja.

31. Interviewer: hoeveel uur per week krijgen jullie Engels en Nederlands les?
32. 1C: Nederlands is meer dan Engels
33. 1A: Zes lessen Nederlands.
34. 1B: Nee meer dan zes. Engels vier per week, maar Nederlands is echt meer. Ik weet niet hoeveel, maar echt meer dan zes.
35. 1A: Maandag hadden we twee lessen, dinsdag twee lessen..
36. 1B: Vandaag drie lessen.
37. 1A: Donderdag drie lessen, vrijdag ook twee lessen, dus ja, vijf, zes, zeven, acht, negen. Acht of negen.
38. Interviewer: En sinds hoe lang al? Is dat vanaf na de zomer?
39. 1A: Vanaf het begin.
40. 1B: September.
41. 1A: Vanaf september ja.
42. Interviewer: Zit er een verschil tussen jullie niveau Engels en Nederlands en hoe komt dat denk je?
43. 1A: Ja, volgens mij wel ja.
44. 1B: Hoe komt dat?
45. 1A: Want, eigenlijk, onze Engels docent geeft ons een hogere niveau dan Nederlands, veel hoger niveau, zeg maar hier zijn we, leren we van B1 naar B2, maar daar is het zeg maar van B2 en hoger.
46. Interviewer: Want mensen hebben al veel voorkennis?
47. 1A: Ja dat is wat hij denkt, maar zit wel veel verschil in, in de klas, en dat heeft hij eigenlijk niet door. Hij behandelt zeg maar iedereen alsof ze allemaal hetzelfde niveau hebben, waardoor hij een hoger niveau aan ons geeft.
48. Interviewer: Jouw Nederlands niveau is dus wel echt lager?
49. 1A: Mijn Nederlands niveau is denk ik hetzelfde nu als Engels.

50. 1B: Bij mij is andersom, ik denk mijn...oké het is verschil. In onze landen leren wij Engels als wiskunde ofzo, we gebruiken het niet echt als spreektaal, of als schrijftaal of zoiets, maar we gebruiken het alleen reading en luisteren. Oké, niet schrijven, niet spreken, alleen maar lezen en luisteren dus mijn spreek- en mijn schrijftaal voor Engels is lager dan Nederlands en mijn reading en luisteren niveau voor Engels is beter dan Nederlands.
51. 1C: Mijn Engels niveau is zeker hoger dan Nederlands. Mijn Nederlands niveau ik denk is B2, ja.
52. Interviewer: Oké, ja is ook logisch want Engels is ook één van je moedertalen.
53. 1D: Ik denk dat mijn Nederlands beter dan mijn Engels nu, door ik focus meer op het Nederlands dan op Engels. Het gaat slecht met mijn Engels door de nieuwe taal.
54. Interviewer: wat vinden jullie van het tegelijk leren van Engels en Nederlands? Denken jullie dat het elkaar helpt het of belemmert het juist elkaar, zoals jij net ook al zegt, dat daardoor je Engels achteruit gaat. Is het positief of negatief?
55. 1A: Ik denk dat wel een positieve effect heeft, want toen ik in Syrië was heb ik mijn laatste jaar in Syrië afgerond, hebben we Engels, Frans en Arabisch ook Russisch gestudeerd, vier talen eigenlijk in één studiejaar, maar nu leren we eigenlijk twee. Er is een verschil tussen mij en de anderen, dus bij mij heeft het eigenlijk een positief effect.
56. Interviewer: Omdat je gewend bent om veel talen te leren?
57. 1A: Ja, omdat ik al gewend ben aan meer dan twee talen leren en studeren.
58. 1B: Ik denk het heeft positieve kant, als ik tegelijkertijd twee talen studeer het is makkelijker om zeg maar, je hebt de systeem om woorden te leren, hoe kan je voor Engels en Nederlands samen bijvoorbeeld lezen verbeteren enzo, je gebruikt het tips, tips voor hetzelfde talen, dus ik denk het is beter voor mij maar als ik een nieuwe taal moet leren en de andere niet gebruik, dat is het slechte ding, so tegelijkertijd beter voor mij.
59. Interviewer: Helpt ook dat Nederlands en Engels op elkaar lijken, dat je daardoor beter dingen snapt?
60. 1B: Ja misschien.
61. 1D: Ik vind ze niet helemaal op elkaar lijken eigenlijk (lacht).
62. Interviewer: Vergeleken met Chinees ofzo (lacht).
63. 1B: Ja, net als met Arabisch en Turks.

64. 1C: Ik denk het is een groot voordeel. Ik heb mijn Nederlands niveau heel snel omhoog gebracht door Engels. Ik vind dat er is een connectie tussen Engels en Nederlands, sommige woorden. Alleen maar de volgorde is heel anders (lacht).
65. 1D: Dat ik ook mijn probleem, de woordvolgorde met de twee talen, maar het positief als wij hetzelfde niveau krijgen hier, bedoel ik de lessen. Ja, hier Engels is hoger dan Nederlands.
66. 1A: (stemt in).
67. Interviewer: Dus daar krijg je eigenlijk al andere dingen die je nog niet bij Nederlands hebt gehad?
68. 1D: Ja.
69. Interviewer: Als jullie zelf zouden mogen kiezen, zou je dan liever eerst de ene taal leren en pas als je op een hoger niveau bent de andere taal, of zou je dan ook kiezen voor het tegelijk leren van twee talen?
70. 1A: Voor mij zou ik voor tegelijk.
71. Interviewer: Omdat het elkaar helpt?
72. 1A: Ja.
73. 1B: Ik ook, tegelijk.
74. 1C: Als Engels echt een nieuwe taal was voor mij dan was ik niet tegelijk, want dan kan je... verwarring.
75. 1B: Beetje in de war raken.
76. 1C: Ja.
77. Interviewer: Dat je dingen door elkaar gaat halen.
78. 1C: Ja.
79. 1D: Tegelijk, als zelfde niveau is zeg maar.
80. Interviewer: In de Nederlands les wordt soms Engels gebruikt om bijvoorbeeld bepaalde woorden uit te leggen, wat vinden jullie daarvan?
81. 1A: Wel voordeel eigenlijk, want dan zeg maar leer je meer, dan gebruik je Engels maar ook Nederlands. Dan gebruik je de andere taal om de andere te begrijpen, meer te begrijpen, is

wel voor mij juist een goeie effect, dan gebruik ik niet m'n eigen taal, maar wel de twee talen die ik nu aan het leren ben. Dat is wel positief.

82. Interviewer: Want dan helpt het ook je Engels een klein beetje?

83. 1A: Ja.

84. 1B: Ja, handig, niet alleen zeg maar nieuwe woorden leren in het Engels, maar soms hebben wij meer...Soms, oké niet soms, maar echt, wij hebben meer kennis in Engels dan in Nederlands, speciaal in het woorden, wij weten meer woorden in Engels dan Nederlands, dat komt doordat we vanaf onze kinderleeftijd Engels hebben geleerd, dus ik denk het handig.

85. 1C: Ik denk het is heel handig, groot voordeel voor mij, want ik krijg een goeie beeld van wat ze bedoelen te zeggen.

86. Interviewer: Dan snap je het Nederlands beter?

87. 1C: Ja.

88. 1D: Ja dat vind ik ook heel fijn en behulpzaam.

89. Interviewer: Zouden jullie het fijn vinden als er meer verbindingen zouden worden gelegd tussen de talen op school? Dus een voorbeeld is dat je een grammaticaconcept in één keer uitlegt voor zowel Engels als Nederlands in plaats van dat het gescheiden is. Of vinden jullie het fijn als het gescheiden blijft van elkaar?

90. 1A: Ja, voor mij is als het gescheiden blijft is het beter, want dan eigenlijk raak je in de war, als je de grammatica van deze taal uitlegt, maar tegelijkertijd ook van de andere.

91. Interviewer: En als het nou best wel hetzelfde is voor Engels en Nederlands?

92. 1A: Nou het is eigenlijk ja, niet hetzelfde taal, want er zijn wel sommige woorden die op elkaar lijken, maar volgende gebruik van de taal is helemaal anders, de grammatica, dus eigenlijk wanneer je de grammatica van Nederlands leert is het helemaal anders dan de grammatica van Engels.

93. Interviewer: Ja dus te grote verschillen?

94. 1A: Ja, te grote verschillen.

95. 1B: Ja ik ben het mee eens, de grammatica van Nederlands is heel moeilijk, maar voor Engels vind ik het altijd simpel, ja dus, nee ik ga liever voor gescheiden.

96. 1C: Er is een connectie ja, denk het maakt het beter, want als je één taal weet dat weet je de andere beter, dus ja. Er zijn sommige woorden die ik wist gewoon nooit, maar door gewoon te luisteren, ik hoor oh dit klinkt deze Nederlandse woord als deze Engelse woord en dat is echt zo.
97. 1D: Voor mij is gescheid beter, want elke taal heeft andere regels.
98. Interviewer: Vinden jullie het leuk om Nederlands te leren? En Engels?
99. 1A: Bedoel je leuker?
100. Interviewer: Beantwoord maar eerst voor het Nederlands en dan voor het Engels,
101. 1A: Nou ik vind het juist makkelijk, want eigenlijk als je de taal gaat gebruiken dan gaat het makkelijker, en eigenlijk als je de taal gaat gebruiken dan moet je het sowieso leren, want je bent in het land waar iedereen deze taal spreekt en als je die taal niet leert dan kan je met niemand communiceren.
102. Interviewer: Dus je vind het vooral nuttig, maar niet perse heel leuk?
103. 1A: Nee, ik vind het, om eerlijk te zijn vind ik eigenlijk een vreemde taal (lacht). Ja er zijn echt rare woorden maar ook juist de grammatica snap ik eigenlijk soms niet heel goed, maar waarom ik eigenlijk goed Nederlands spreek komt niet door leren, maar gebruiken en communiceren.
104. Interviewer: En het Engels?
105. 1A: Engels ook, ik vind het niet zo leuk om te leren. Nee, maar ja gewoon gebruiken, maar als ik de taal ga leren, dan ja, is het zeg maar zo van iets leren verplicht, daarom vind ik het niet zo leuk.
106. 1B: Bij mij is andersom, ik hou heel veel van talen, dus als ik niet verplicht was ga ik toch meertalig worden, meer dan mijn moedertaal leren, maar ik denkt dat ik niet voor Nederlands zou kiezen (lacht). Ik vind het niet de leukste taal, maarja wat hij zei het is nuttig om Nederlands te leren, wij wonen hier. Engels vind ik het leuker dan Nederlands, maar ja ik wens altijd dat ik de kans heb om met mensen die hun taal, die hun Engels taal als moedertaal is, want ik heb die kans tot nu toe niet gekregen.
107. 1C: Ik vind het mooi om een andere taal te leren, want je groeit, je kunt met meer mensen communiceren en dat is wel handig in veel situaties, ja ik kan met veel mensen uit andere landen communiceren.

108. 1D: Ja, ik vind Nederlands fijn, omdat als ik de maatschappij wil meer begrijpen, beter in eigen taal, maar ik vind Engels is belangrijker dan Nederlands omdat als ik naar andere landen wil gaan dus meer internationale taal.
109. Interviewer: Vinden jullie het goed dat je zowel Nederlands als Engels leert of zou je liever alleen één taal willen leren?
110. 1A: Als het om economische leven gaat dan ga ik voor Engels, als het zeg maar om werk gaat en leven, maar ook als het gaat om met mensen communiceren kies ik voor Engels, maar als het zeg maar om, als ik een persoon ben die sociaal is en die zeg maar wilt met anderen communiceren dan ga ik voor Nederlands, maar nu kies ik eigenlijk meer voor Engels. Ik spreek liever meer Engels dan Nederlands.
111. Interviewer: Maar je vind het wel goed dat je allebei de talen nu leert, wel nuttig?
112. 1A: Nou als het niet verplicht was was het anders (lacht).
113. 1B: Allebei, want bij iedere taal ben ik andere persoon dan bij andere, ook in mijn moedertaal of andere talen, dus ja ik hou gewoon van talen, ik vind allebei leren is prettig.
114. 1C: Ja dat vind ik ook goed, prettig om Nederlands te leren.
115. Interviewer: En je vind het ook fijn dat je nog Engels les hebt of is dat voor jou eigenlijk overbodig?
116. 1C: Je leert nieuwe woorden, je kan niet een taal helemaal weten. Sommige woorden die ik niet weet, ja maar het gaat ook om deze technische dingen, die jouw taalbereidheid ook...
117. Interviewer: Je leert wel nieuwe dingen?
118. 1C: Ja.
119. 1D: Ja, voor mij is het echt mooi om verschillende talen te leren, want je taal is als cultuur, je krijgt meer ervaring als een andere taal leren.
120. Interviewer: Dus je vindt het goed dat je en Nederlands en Engels nu leert?
121. 1D: Ja.
122. Interviewer: Hoe nuttig denken jullie dat het Nederlands voor jullie is? En het Engels? Hoeveel denk je dat je de talen nodig gaat hebben in de toekomst voor je studie en je beroep?

123. 1A: Ik vind eigenlijk Engels nuttiger dan Nederlands want in de studie kun je ook voor Engels kiezen, je studie in het Engels te doen. Het is juist nuttiger dan Nederlands, maar ik vind het ook nuttig zeg maar om Nederlands te leren, want ja, we wonen hier al zo lang, dus het is wel nodig om met mensen te communiceren, maar als het om school gaat of werk dan Engels.
124. 1B: Eigenlijk ik kan niet over toekomst praten, want ik weet niet zeker dat ik in Nederlands zal blijven wonen of op andere landen, maar als ik op Nederland zou blijven wonen, dan volgens mij is Nederlands nuttiger dan Engels, van de tien geef ik Nederlands tien als nuttige taal in Nederland en voor Engels geef ik zeven van de tien, maar ja als ik op andere plekken ga wonen denk ik omgekeerde.
125. 1C: Voor mij vind ik dat Engelse opleiding goed voor mij is, ook met de beroep, want ik zou graag een Engelse opleiding volgen, en met Nederlands vind ik dat ik zou beperkt zijn om alleen hier te werken en dat wil ik niet, ik wil niet hier werk hebben.
126. Interviewer: Maar je vind het wel nuttig dat je ook Nederlands leert? Dus allebei?
127. 1C: Ja.
128. 1D: Ja ik heb echt nodig voor mijn toekomstige opleiding, ik ga misschien journalistiek opleiding volgen dus ik ga diep in politiek gebied, economisch en maatschappelijke zaken dus ja.
129. Interviewer: En dan heb je het over het Nederlands?
130. 1D: Ja, dat heb ik echt nodig.
131. Interviewer: en Engels, heb je dat ook nodig denk je?
132. 1D: Ja, maar als derde taal.
133. Interviewer: Voelen jullie je verbonden met mensen die Nederlands spreken? En met mensen die Engels spreken?
134. 1A: Ja, eigenlijk voel ik dat ik allebei, net zo verbonden ben met de mensen die Nederlands spreken als met mensen die Engels spreken. Het is voor mij eigenlijk hetzelfde niveau als ik Engels ga spreken of Nederlands.
135. 1B: Ik denk, ik heb de vraag niet goed begrepen. Bedoel jij, voel ik me beter gecommuniceerd met Nederlandse mensen?
136. Interviewer: Het is een beetje een moeilijke vraag, maar het gaat over of je verbinding voelt met Nederlanders, voel je connectie met hen?

137. 1B: Ik connect met mensen altijd in het Nederlands niet in het Engels dus ik weet niet over Engels maar connectie en verbinding, het ligt meer dan de taal, het is manier van denken, lifestyle, maar niet taal, dus de taal speelt hier niet rol volgens mij.
138. 1C: Met mij, de enige manier die ik verbind met Nederlanders is de taal. Alleen de taal.
139. Interviewer: Daardoor voel je je dus wel een beetje verbonden?
140. 1C: Nee, niet met mensen, alleen taal.
141. 1D: Afhankelijk van gedrag van de mensen van taal volgens mij. Ik praat in mijn woonplaats Nederlands met mensen maar hier in de stad soms gebruik ik Engels, omdat ja meer studenten zijn in de stad.
142. Interviewer: Zijn jullie gemotiveerd om Nederlands te leren? Is dit hetzelfde of anders dan voor het Engels?
143. 1A: Het is eigenlijk heel anders, want toen ik naar hier kwam wou ik de taal helemaal niet leren, want ik kon de taal wel heel goed spreken. Ik dacht van iedereen spreekt Engels dus ik hoef de taal niet te leren, dat is wat ik dacht, maar nou ja ik werd eigenlijk gedwongen om de taal te leren (lacht) dus ja om eerlijk te zijn ik werd gedwongen om taal te leren, maar uiteindelijk kreeg ik wel goeie resultaat, want nu heb ik veel Nederlandse vrienden, die ik echt zeg maar, met hun een goede connectie heb en een goede relatie.
144. Interviewer: En was je gemotiveerd om Engels te leren?
145. 1A: Ja, voor Engels wel want ik had meer motivatie en ook zeg maar standpunten om Engels te leren want Engels is internationale taal, waar dan ook je naar toe gaat, ga je het spreken om met mensen te communiceren, want Nederlands is alleen in Nederland.
146. 1B: Bij Engels hetzelfde, ik was ik heel erg gemotiveerd om Engels te leren. Bij Nederlands, ik wou Nederlands leren, maar niet op hoog niveau, om alleen zeg maar in gewone leven met mensen te communiceren, zoals 'goedemorgen', 'hoe is het', over het weer te praten enzo, maar niet meer. Ik wenste altijd dat ik gewoon verder kan in het onderwijs met Engels taal, niet in het Nederlands.
147. Interviewer: Ook omdat je niet zeker wist dat je hier ging blijven of zelfs al wist je 'ik blijf mijn hele leven in Nederland', zou je het alsnog niet op een hoog niveau willen leren?
148. 1B: Nee, ik leef sowieso totdat ik mijn onderwijs afrond hier in Nederlands, maar dat gaat niet over dat, maar ik dacht oké ik heb Engels taal, ik kan het verbeteren maar ik wil

niet nieuwe taal leren met hoog niveau voor de onderwijs. Ik dacht het is makkelijker en tot nu toe denk ik het makkelijker was als ik gewoon met Engels mijn onderwijs afgerond.

149. 1C: Voor Engels niet echt gemotiveerd.
150. Interviewer: Je weet heel veel dingen al.
151. 1C: Ja, Nederlands ik beetje gemotiveerd, maar ik heb verschillende gevoelens, want eerst wilde ik niet deze taal leren, ik ben gewoon comfortable met mijn taal. Ik dacht waarom zou ik deze taal nog een keer leren, dus motivatie kan gewoon komen als je meer vrienden hebt, je wil die taal leren.
152. Interviewer: Hoe is het nu dan? Ben je wel blij dat je Nederlands hebt geleerd?|
153. 1C: Ja aan ene kant blij dat ik mijn Nederlands goed ontwikkeld heb, maar aan de ander ben ik van 'mwah, ja'.
154. 1D: Ja, ik ben gemotiveerd voor Nederlands. Ik wou Nederlands graag leren, omdat ik hier leven...Ik weet niet mijn hele leven ofzo, misschien de eerste tien jaar.
155. Interviewer: Dus het is heel nuttig voor jou?
156. 1D: Ja, maar ik vind ook Engels belangrijkste taal ter wereld.
157. Interviewer: Dus daar heb je ook wel motivatie voor?
158. 1D: Ja.
159. Interviewer: Een paar van jullie hebben het al gezegd, maar zijn jullie van plan om een Nederlandse of Engelse studie te volgen en heeft de taal ook een rol gespeeld in je keuze?
160. 1A: Ik wou eigenlijk een studie in Engels volgen, maar er is geen keuze, want ik wil eigenlijk mondzorgkunde gaan doen en die is in het Nederlands, dus ik moest sowieso die staatsexamen halen, om daar naartoe te kunnen stromen, naar het hbo, om die studie te volgen, maar als ik zeg maar international business wou doen, ja dan was ook hetzelfde regel want je moet ook staatsexamen halen, maar dan ging ik zeg maar, zodra ik met de nieuwe opleiding begin stop ik Nederlands te praten, maar Engels, want m'n opleiding is eigenlijk in het Engels.
161. Interviewer: Je had veel liever gehad dat alles in het Engels was geweest?
162. 1A: Ja.

163. 1B: Ik wou eigenlijk in het Engels studeren, want toen ik naar Nederland kwam mijn Engels was beter dan Nederlands, ik kan helemaal geen Nederlands praten, dus ik wou dat, maar ik moest Nederlands leren, ik moest in Borgeren staatsexamen doen om naar hbo te gaan en dat duurt echt lang, voor mij duurt het twee jaren. Ik had al havo diploma, ik kon gewoon meteen naar hbo als ik Nederlands niet hoefde leren, maarja nu, ik heb goeie niveau in het Nederlands dus ga ik in het Nederlands studeren.
164. 1C: Ik wil een Engelse cursus volgen.
165. Interviewer: Omdat je je daar comfortabeler in voelt?
166. 1C: Ja en ik wil geen Nederlandse cursus volgen, want daardoor ben ik beperkt om hier te blijven en ik wil dat niet, ik wil in andere landen ook werken.
167. 1D: Ja, ik moest eigenlijk (onverstaanbaar) niveau hebben, maar dat heb ik niet dus ja ik wou met Nederlands verder gaan.
168. Interviewer: De studie die je wilde doen is ook in het Nederlands toch?
169. 1D: Ja in Zwolle is het in Nederlands en hier in Groningen in Engels bij de RUG.
170. Interviewer: En wat zou je liever willen?
171. 1D: Nou, in het Nederlands. Dat heb ik gezegd, ik kan veel meer de mensen begrijpen.
172. Interviewer: Denken jullie dat het feit dat jullie hier nieuwkomers zijn en als vluchteling in Nederland verblijven invloed heeft op jullie taalleren en op welke manier? Zijn jullie anders dan bijvoorbeeld Nederlanders die hier taal leren of is dat hetzelfde?
173. 1A: Volgens mij heel anders, want onze situatie is zeker anders dan de situatie van Nederlanders want Nederlanders zijn hier geboren, maar wij zijn eigenlijk nieuwkomers, dus eigenlijk we moeten een nieuwe taal leren om met mensen te communiceren.
174. Interviewer: Want jullie worden gedwongen om de taal te leren?
175. 1A: Ja, nou ja, het is eigenlijk niet dwingen, maar het is logisch, want je bent in het land waar iedereen deze taal spreekt, tuurlijk ga je niet jouw eigen taal spreken tegen mensen die niet eens jouw taal kennen, maar je moet juist de nieuwe taal leren om met mensen te kunnen communiceren, anders gaat het niet lukken.
176. 1B: Ik denk hetzelfde eigenlijk, het is hele andere situatie, niet alleen de taal, alles aan het leven is anders dan wat we gewend hebben, dus nieuwe cultuur, nieuwe taal, nieuwe mensen, alles is anders. Het is moeilijker, maar alleen in het begin, daarna kan je zeg maar de voordelen ook zien, ook de nadelen, maar de voordelen, dus ja, en ik ben niet

gedwongen, ik wou dit taal leren, want ja ik woon hier, ik wou met mensen communiceren in hun taal.

177. 1C: Ik ben niet hetzelfde, ik kan nooit zoals Nederlanders zijn (lacht), want ze zijn met deze taal opgegroeid. Ik kan de taal wel kunnen spreken en weten, maar cultuur weet ik niet, ik weet de cultuur eigenlijk niet.
178. 1D: Ja dat speelt een grote rol volgens mij, als je nieuwkomer of vluchteling bent, die mensen kwamen uit een onveilig plek met een slechte situatie dus ze hebben in hun hoofd heel veel problemen en stress ofzo, dus het gaat langzamer denk ik.
179. Interviewer: Hebben jullie vaak van woonplaats en school moeten wisselen? Heeft dit denken jullie ook invloed gehad op jullie taalleren? Bijvoorbeeld dat je je steeds weer moet aanpassen aan hoe er les gegeven wordt?
180. 1A: Ja, speelt eigenlijk een grote rol, want dan ben je gewend aan je oude sfeer en je oude school en dan opeens ga je naar een nieuwe school waar je niemand kent en waar jij eigenlijk niks van weet hoe het systeem is, hoe de lessen gegeven worden, hoe docenten zijn, dan ken je niemand en dan kom je opeens in een klas waar jij niemand kent, dan moet je eigenlijk opnieuw beginnen, dat is eigenlijk wel moeilijk.
181. 1B: Nee, ik denk het is beter. Toen ik begin met taalleren ik was bij Alfacollege, ik heb A1 en A2 in Alfacollege gedaan. Toen heb ik besloten om naar talencentrum te gaan. Het was mijn kiezen, want ik denk bij elke school heeft systeem van het lesgeven ook het verschilt per docent dus van iedere docent, van iedere school, ook de studenten, het is anders, dan leer je dingen ook op een andere manier, nieuwe informatie, misschien ander docenten gaan het niet zeggen ofzo en er was iets die heel grote rol meespeelt, ik had hier met nieuwkomers uit Syrië, Irak enzo, maar bij talencentrum heb ik cursus gevolgen met bijvoorbeeld mensen die uit Europa, of mensen die uit hier, niet uit onze landen, dus wij moesten alleen in het Nederlands praten, niet in het Arabisch. Ik praat altijd tegen mijn klasgenoten in het Arabisch, maar daar moest ik in het Nederlands dus ik denk het heeft positieve kanten om scholen te veranderen.
182. 1C: Ja, het is goed, want vorige schakeljaar, die docenten praten heel langzaam en toen ben ik hier, die gaat heel snel, praten heel snel, dus ik moest mij goed aanpassen, ook in de les, alles. Maar het is heel handig, want je leert...
183. Interviewer: Het heeft wel voordelen dat je weer andere dingen leert enzo?
184. 1C: Ja.

185. 1D: Ja, zoals wat ze zei, als je met studenten die spreken jouw eigen taal, het gaat langzamer met jou, het is onbewust eigenlijk. Als je met Nederlandse studenten studeren, dan gaat sneller, je wordt jouzelf beproeven.
186. Interviewer: Je wordt uitgedaagd?
187. 1D: Ja.
188. Interviewer: Laatste vraag, hoeveel kom je in aanraking met de Nederlandse taal in het dagelijkse leven? En het Engels?
189. 1A: 24/7 eigenlijk, ik praat altijd nederlands als op school ben, als ik uit school ga, als ik met vrienden praat, als ik met vriendin ga praten en ik ben pas laat thuis, om 8 of 9 uur, dan zijn hele familie, die slaapt, dus dan ga ik eigenlijk geen Arabisch spreken, dan heb ik geen tijd om Arabisch te gaan spreken. Ik spreek eigenlijk meer Nederlands dan Engels.
190. Interviewer: Is het wel op internet bijvoorbeeld dat je Engels ziet?
191. 1A: Ja, op internet wel, dan zie ik eigenlijk veel meer Engels dan Nederlands, dan moet ik zeg maar het Engels gaan verwerken, dus niet in het Nederlands.
192. 1B: Bij Nederlands, bijna de hele dag. Je moet altijd gewoon in het Nederlands spreken, op school, op straat, met vriendinnen, maar Engels alleen bij de lessen en niet zoveel, want we hebben niet zo'n grote kans om Engels te spreken per week, alleen maar vier lesuren, en bij film en muziek, dus mijn Nederlands is heel grote kans om taal te verbeteren dan Engels.
193. 1C: Elke dag ik kom tegen Nederlandse taal, tv reclames of iets, maar niet met mensen, want thuis spreek ik gewoon Engels of Swahili, dus als ik op school kom, dan moet het wel, maar soms spreek ik heel veel Engels op school dan Nederlands dus ik denk wel als ik in Nederlandse omgeving ben dan kan ik alleen maar in het Nederlands spreken.
194. 1D: Ik gebruik Nederlands meer dan Engels in mijn dag. Ik volg het nieuws ook in het Nederlands. Ik volg alles in het Nederlands, dat doe ik voor mezelf, niet omdat ik Engels niet begrijp, maar ik zie mijn Nederlands beter dan Engels en ik kan meer begrijpen.
195. Interviewer: Doe je dat omdat je het leuk vind, of omdat je denk dat het goed is voor je?
196. 1D: Beide eigenlijk.
197. Interviewer: En bijvoorbeeld muziek die jullie luisteren, is dat veel Engels of luister je ook wel eens Nederlandse muziek?

198. 1D: Ja Engels (lacht).
199. 1B: Soms ook Nederlands, maar heel weinig.
200. Interviewer: Hebben jullie verder nog iets toe te voegen, aan te merken of een suggestie wat jullie vinden dat anders moet?
201. 1A: Nou, dat bijvoorbeeld zeg maar de mensen die Engels spreken, die nieuwkomers zijn en hier verder willen studeren dat ze niet Nederlands hoeven te leren maar gelijk aan onderwijs kunnen beginnen met eigen diploma, want hier heb je wel kans om in Engels te gaan leren dus waarom eigenlijk moet je Nederlands leren als je alleen komt om studeren en dan terug.
202. 1C: Als er iets veranderd wordt, ik denk dat die opleidingen, ik denk het zou goed zijn als er meer Engelse opleidingen zijn, niet alleen maar Nederlands want dat is ook goed voor deze land, werkgelegenheid stijgen.

Interview 2

203. Interviewer: Om te beginnen, wat is jullie leeftijd, land van herkomst en welke talen spreken jullie allemaal?
204. 2A: Ik ben 18 jaar, ik kom uit Eritrea, (onverstaanbaar) is Sudanese en ik spreek Tigrinya, Arabic, Afar, Tigre, Engels en Nederlands.
205. 2B: Ik ben (noemt naam), ik kom uit Turkije, ik ben 28 jaar, ik kan praten Nederlands, Engels, Turks en ik kan begrijpen (onverstaanbaar), dat is lokale taal in Turkije, alleen 5 miljoen mensen praten.
206. 2A: Nog even, ik praat wel Afar, ik kan begrijpen maar niet heel goed schrijven.
207. 2C: Ik ben 18 jaar, ik ben Syrisch en ik spreek Engels, Nederlands en Arabisch.
208. 2D: Ik kom ook uit Syrië en ik spreek Arabisch, Engels, Nederlands en ik ben 20.
209. Interviewer: Wat was ongeveer jullie Engels niveau toen jullie naar Nederland kwamen? Dus als je het moet zeggen op een schaal van A1 tot C2.
210. 2D: Zeker B2 en hoger maar nu niet meer, denk ik C2 maar nu, ligt aan B1, B2, doordat we alleen maar focussen aan het Nederlands leren enzo, maar Engels niet meer. We lezen nu heel veel in het Nederlands, maar ook niet meer in het Engels.
211. 2C: Ik was C1 denk ik, en nu B1, B2 en dat komt omdat wij ook minder lessen krijgen voor Engels, dan Nederlands, want Nederlands krijgen we ongeveer 8 uren, nee meer...

212. 2D: 10, 8 of 10.
213. 2C: maar Engels wat minder.
214. 2B: Ja Engels is A1 toen ik kwam in Nederland, maar nu denk ik is B2 en hetzelfde is Nederlands ook, ik kwam naar Nederland ik wist niks over deze taal, dat is mijn niveau.
215. 2A: Ja, ik denk voor mij een beetje het tegenovergestelde als (noemt namen C en D) zeiden. Ik had eigenlijk geen basis toen ik uit Eritrea en Sudan vluchtte zeg maar, dus van beginner tot zeg maar A1 niveau denk ik, en nu zou het zijn mijn niveau ongeveer tussen B1 en B2.
216. Interviewer: Hebben jullie vaak van school moeten wisselen, op wat voor soort scholen hebben jullie allemaal gezeten? Gingen jullie gelijk naar deze school toen jullie naar Nederland kwamen of moesten jullie op verschillende scholen zitten?
217. 2D: Zeker, verschillende scholen, ISK, dan naar hier, twee scholen.
218. 2C: Maar toen je in Jordanië...
219. 2D: Jordanië, ik kwam uit Syrië, ik woonde daar voor tien jaar en toen moest ik naar Jordanië reizen, daar woonde ik voor zeven jaar en daar ben ik naar drie of vier scholen gegaan en toen moesten we heel veel verhuizen enzo.
220. 2C: Bijna hetzelfde verhaal. Ik kwam uit Syrië, maar ik woonde in Saudi-Arabië voor acht of zeven jaar, daar heb ik middelbare school gestudeerd en toen ben ik naar Nederland gekomen, dan zat ik bij ISK, dan schakelklas en dan dit jaar voorbereidend jaar.
221. 2B: Voorbereidend jaar is eerste school voor mij. In Turkije, ik ben klaar met universiteit en ik kwam hier bijna twee jaar ik ben gebleven in AZC, in deze tijd, ik ben geweest naar is cursus, bijvoorbeeld Amsterdam Universiteit, maar dat is korte tijd, is twee maanden, maar eerste school is Alfacollege, dat is voorbereidend jaar in Nederland, ja omdat ik klaar ben met universiteit denk ik dat is afhankelijk van leeftijd ook.
222. 2A: Ja ik kwam hier als minderjarige naar Nederland en eerst zat ik in Ter Apel in AZC en daar ook een ISK zeg maar voor twee maanden en toen ben ik verhuisd naar Limburg en daar heb ik nog negen maanden gewoond, of zes maanden ofzo op school gezeten, dus in totaal ben ik zeven, acht maanden naar ISK geweest en toen kwam ik naar schakelklas, vorig jaar en nu voorbereidend jaar en in mijn eigen land vijf jaar naar school geweest.
223. Interviewer: Dus allemaal wel veel gewisseld. Zit er een verschil tussen jullie niveau Engels en Nederlands op dit moment en hoe komt dat denken jullie?

224. 2D: Zeker, zit best wel een duidelijk verschil tussen Nederlands en Engels. Kijk, we proberen nu om ons Nederlands taal te verbeteren, want iedereen gaat in hbo gewoon Nederlands taal gebruiken voor onze studies enzo, we gaan niet in Engels studeren, dus we laten zeg maar Engels achter ons en focussen helemaal op Nederlands. We lezen veel, we kijken naar Nederlandse programma's, ja ik denk dat, omdat we nu bezig zijn met Nederlands leren dat Engels minder wordt.
225. 2C: Ik denk zelfde, want ook ik heb een bijbaantje en ik spreek de hele tijd met mijn collega's in het Nederlands, en ook op school, acht uren, negen uren of zoiets en als ik thuis ben dan zit ik gewoon in mijn kamer aan studeren in het Nederlands.
226. 2D: Alles wordt in Nederlands.
227. 2C: Ja, precies.
228. 2B: Ja, voor mij is allebei talen hoger geworden, omdat nu ben ik bezig met (onverstaanbaar) engineer, dat betekent alle materiaal is het Engels, ik heb luisteren in Engels, ik heb lezen in Engels ook en hetzelfde tijd ik ben bezig Nederlands ook. Elke dag weer maken de les en ik heb ook bijna elke dag ik kom in school, ja is allebei is hoger geworden voor mij.
229. Interviewer: Is het denk je nu allebei op hetzelfde niveau?
230. 2B: Denk nee, is Engels is beter dan Nederlands, omdat in Engels ik kan praten meer duidelijk dan in Nederlands. In Nederlands ik heb moeite met grammatica.
231. 2A: Ik denk dat mijn Nederlands is wel sowieso hoger dan mijn Engels, tenminste ga ik vanuit.
232. Interviewer: Omdat je er meer op focust?
233. 2A: Het komt omdat ik zeg maar ook, eigenlijk acht, negen uur per dag dat ik zeg maar
234. Nederlands praat en daardoor wordt het ook steeds beter.
235. 2D: Als we een uitje hebben, of we gaan met onze vrienden dan iedereen komt uit verschillende landen, dan proberen we allemaal in het Nederlands praten.
236. 2C: Behalve met (noemt naam) (lacht).
237. Interviewer: Wat vinden jullie van het tegelijk leren van Engels en Nederlands, helpt het elkaar of belemmert het elkaar? Dus is dat positief of negatief?

238. 2D: Dat helpt als die schaalverdeling van de lesuren bijna hetzelfde zijn en als die materiaal of die manier van studenten leren is hetzelfde, bijvoorbeeld als we krijgen hier grammatica en daarna lezen, spreken, luisteren, dan moeten we ook in het Engels zelfde krijgen, anders dan zijn we heel veel verschil tussen deze lessen en nu krijgen we Nederlands alles, en ook grammatica en dat kunnen we niet vergelijken met Engels, want Engels krijgen we alleen maar lezen meestal en spreken met elkaar.
239. 2C: Ik ben met (noemt naam D) eens, ik denk dat het afhankelijk van manier waarop de docent de les geeft.
240. Interviewer: Dus er moet veel verbinding zijn, dat je hetzelfde krijgt in allebei de talen?
241. 2C en 2D: Ja.
242. 2D: Dan krijg je het gevoel om makkelijk te gaan leren en met elkaar combineren, niet je gaat een knopje veranderen en dan andere taal.
243. 2B: Toen ik kwam in Nederland ik kan praten Engels en Nederlands. Eerst ik ben begonnen met Nederlands geleerd, daarna is pauze geworden, omdat ik heb gezien ik kan niet snel iets ontwikkelen mijn vaardigheden, omdat ik probeer te praten met Nederlandse mensen, als je kan niet praten met Nederlandse mensen is automatisch is veranderd is Engels, maar ik weet niet in Engels ook, en daarna één jaar ik heb geleerd is Engels, dan ik heb gezien is mijn Nederlandse vaardigheid is meer snel ontwikkeld, nu omdat ik probeer praten met Nederlanders met eerst Nederlands, als je kunnen niet verstaan met elkaar, dan ik automatisch veranderd is Engels, dan voel ik beter. Dat betekent Engels helpt mijn Nederlandse vaardigheid.
244. 2A: Ja ik ben het met (noemt namen 2C en 2D), ook trouwens met (noemt naam 2B), zeg maar, voor mij is juist goed dat ik twee talen tegelijkertijd kan leren, en voor mij geldt denk ik, ik zit niet bij Engels lessen hier bij voorbereidend jaar, maar ik wel cursussen gevolgd, waardoor zeg maar mijn Engels verbeterd is.
245. Interviewer: Als je nou zelf mocht kiezen, zou je dan liever eerst de ene taal leren en pas als je op een hoger niveau bent de andere taal of zou je dan ook kiezen voor het tegelijk leren van Nederlands en Engels?
246. 2D: Eigenlijk dan zou ik voor Engels en Nederlands tegelijk leren, ja want eigenlijk als ik een hogere studie ga volgen of onderwijs dan kies ik liever om geen taal te leren, dan heb ik geen tijd ofzo, dan denk ik ja ik ga pauze en rusttijd, niet een andere taal leren.
247. Interviewer: Dus het is sneller ook bedoel je?
248. 2D: Ja.

249. 2C: Ook twee talen tegelijk leren, want ik denk een taal leren stimuleert je vaardigheden en dus als jij twee talen tegelijk leert dan stimuleer je je vaardigheden en je ontwikkelt je taal en daarom vind ik het sneller denk ik.
250. 2D: En ook het helpt je met studeren en het werken met twee talen en het studeren met twee talen, dan wordt het makkelijker voor jou.
251. 2B: Ik denk ook is de tweede taal in zelfde tijd te leren, want als je gaat één taal is geleerd, dan je verandert je direction, dan is vergeten andere taal ook, dat betekent denk ik is zelfde tijd taal leren is beter voor ons.
252. 2A: Ik zou er nog een taal bij willen, gewoon drie talen tegelijk (lacht). Wat ze zegt, gewoon talen tegelijk leren is het best.
253. Interviewer: In de Nederlands les wordt soms Engels gebruikt, om bijvoorbeeld bepaalde woorden uit te leggen, wat vinden jullie daarvan, is dat fijn of niet?
254. 2D: Ja, zeker fijn, wat moet die docent dan leren (lacht), Arabisch, Turks...?
255. 2C: Ja.
256. 2B: Nee, ik denk nee, als ik leer één taal, dat betekent eerst ik moet kijken is meaning hetzelfde, dat betekent docent probeert eerst uit te leggen met Nederlands, als je kan nog steeds niet begrijpen, cursus moet Engels uitleggen.
257. 2D: Ja maar dat doet onze docent ook zo, ze probeert de woord in Nederlands zin uit te leggen.
258. 2A: En dan als je niet begrijpt dan Engels.
259. 2D: Ja, ze geeft altijd andere opties.
260. 2A: Ja, de manier waarop wordt gedaan vind ik prima.
261. Interviewer: Zouden jullie het fijn vinden als er meer verbindingen werden gelegd tussen de talen op school? Dus bijvoorbeeld, een grammaticaconcept én voor het Nederlands én voor het Engels uitleggen, of bijvoorbeeld woordenlijsten met én Nederlands en Engels, zouden jullie dat fijn vinden of heb je liever dat het gewoon gescheiden blijft van elkaar?
262. 2C: Voor mij natuurlijk wel, want als wij kijken naar onze woordenschat bij Engels, dan is het veel lager dan onze woordenschat bij Nederlands.
263. 2D: (stemt in).

264. 2C: Dus als wij bijvoorbeeld een lijst krijgen voor woorden in het Engels, met vertaling in het Nederlands.
265. 2D: Dan blijft het woord zeg maar in onze hoofd, dan wordt het ook makkelijker.
266. 2C: Twee vogels in één steen (lacht).
267. 2A: Twee vliegen in één klap (lacht).
268. 2C: Ja, precies.
269. Interviewer: Ja, want sommige woorden lijken ook best wel op elkaar, als je dat samen ziet, dan heb je misschien meer dat je die verbinding legt?
270. 2B: Ja ik dat is de (onverstaanbaar) zelfde taal, want dat is allebei taal is vreemd voor ons. Als je Nederlandse mensen gaat leren Engels, ja is gewoon, maar voor ons Engels ook en Nederlands ook is de tweede taal en derde taal. Dat betekent wij niet maken vergelijking, bijvoorbeeld Engelse woorden en verstaan in Nederlands, denk ik is niet handig voor mij, ja ik denk als je Nederlands-Turks of Nederlands-Nederlands, ik heb niet te maken met Engels.
271. 2D: Maar kijk, als je gaat in één taal leren, dan andere taal leren, dan vergeet je de taal, dan heb je een hele grote cirkel, dan ga je gewoon terug.
272. 2A: Ik ben met (noemt naam B) eens, want wat hij zei zeg maar één taal in het Nederlands, dan ga je de betekenis in het Nederlands leren, dan blijft langer in je hoofd dan als je bijvoorbeeld in het Engels doet, tenminste zo werkt het voor mij.
273. Interviewer: Je bent bang dat je het anders door elkaar gaat halen of...?
274. 2A: Precies, dat ja, maar op zich wat ze doen is ook prima.
275. Interviewer: Vinden jullie het leuk om Nederlands te leren?
276. 2B: Nee, zeker niet (lacht).
277. 2D: Bij mij, kijk het is niet een moeilijke taal en niet een makkelijke taal, maar ik vind het mooi om te leren. Ik hou van boeken en schrijven, dan als ik Nederlands ga schrijven vind ik de zinnen wel mooi om te horen, ja klinkt mooi.
278. 2C: Nou ja, sowieso we moeten het leren, we hebben geen keuze, maar ik vind het soms wel leuk, soms niet, want we kunnen niet zeggen dat het een makkelijke taal is, ik vind het zelf wel moeilijk, niet zó moeilijk, maar het is een beetje lastig, dus soms,

bijvoorbeeld ik kan wel beter luisteren dan spreken, soms wil ik gewoon mijn idee delen maar dat kan ik niet, omdat ik misschien weinig woordenschat heb.

279. 2D: Maar dat is zeg maar normaal, want we zijn aan het ontwikkelen van de taal.
280. 2C: Ja, maar het is misschien fifty-fifty zeg maar.
281. 2B: Ja ik denk Engels is meer goed dan is Nederlands, omdat in de Nederlands is weinig materiaal. In Engels, je kan vinden film, liedjes, in Nederlands je kan vinden niks. Bijvoorbeeld, ik schrijf in YouTube 'Nederlands schrijven B2 niveau' ik heb niks gevonden, bijvoorbeeld. Als je in YouTube gaat schrijven over Engels, is heel veel materiaal over Engels, Nederlands teaching manier is heel oud geworden denk ik, is nog steeds is Nederlandse systeem gebruiken is, de systeem is outdated denk ik, daarom is saai om Nederlandse taal leren.
282. 2A: Ik begrijp wel wat hij zei. Aan de ene kant, Engels is ook internationale taal, dat betekent ook dat die wel heel veel gebruikt wordt, waarvan je op YouTube ook heel veel kunt vinden zeg maar. We hadden het over of Nederlandse taal makkelijk is toch?
283. Interviewer: Nee, of je het leuk vindt om te leren.
284. 2A: Oh, nou, Nederlands is een van de moeilijkste taal, maar of ik het leuk vindt, tuurlijk, het is leuk om te leren, ik hou van taal. Ik spreek ook verschillende talen dus op zich ik vind leuk.
285. Interviewer: En Engels, vinden jullie Engels leuk om te leren, of is het hetzelfde?
286. 2C: Nou wat (noemt naam B) zei, er zijn wel gebrek aan materiaal om Nederlands te leren, films bijvoorbeeld, literatuur, series, programma's enzo, klopt, want bijvoorbeeld Netflix, je hebt meer dan honderd films in Syrisch, allemaal in het Engels en mensen spreken wel Engels, dan kun je wel Engels leren, sneller dan Nederlands, maar ik kan minder films zien of literatuur vinden die in het Nederlands zijn, dus het is makkelijker om in het Engels te leren, dan Nederlands.
287. 2D: Engels is wereldwijd zeg maar.
288. 2A: Ja, het is een populaire taal.
289. Interviewer: Dat maakt het ook leuker? Dat je bijvoorbeeld films wil begrijpen of muziek wil begrijpen?
290. 2C: Ja, dus niet alleen maar met boeken, boeken, boeken zoals Nederlands.

291. 2D: Ja, mee eens. Ja, Engels is mooi ook, net als Nederlands, maar ook makkelijk vind ik, omdat we hebben grammaticaregels, in Nederlands moet je zeg maar op je gevoel gaan volgen ‘die klinkt beter’, ‘die klinkt mooier’ en hier hebben we heel veel onregelmatige werkwoorden.
292. 2A: Ja, in het Engels is de grammar zeg maar gewoon makkelijker dan Nederlands, dat klopt.
293. Interviewer: Vinden jullie het goed dat je zowel Engels als Nederlands leert of zou je liever één van de twee willen leren?
294. 2C: Beide eigenlijk.
295. 2D: Allebei
296. 2A: Beide.
297. 2C: Bijvoorbeeld Engels is belangrijk voor onze studie, Nederlands belangrijker voor ons leven hier.
298. Interviewer: Hoe nuttig denken jullie dat het Nederlands voor jullie is? Dus, hoeveel denk je dat je de taal nodig gaat hebben in je studie, je beroep, je toekomst?
299. 2D: Als we hier gaan werken sowieso is het belangrijk voor ons, dus studie, ons werk, onze communicatie met mensen, maar als we in buitenland werken, dan schakelen we over op Engels.
300. Interviewer: Engels is dus op een andere manier nuttig?
301. 2D: Ja, volgens mij, voor het werk, want bij Engelse taal ga je altijd werk vinden.
302. 2B: Ja Engels ik denk is belangrijker dan Nederlands omdat Nederlands in de wereld denk ik twintig miljoen mensen praten, maar Engels ja...
303. 2C: Miljarden!
304. 2D: Ja (lacht), meer dan miljarden, en in Nederlandse educatiesysteem ook is Engels belangrijker dan Nederlands, als je gaat verder met Engelse opleiding is makkelijker dan Nederlandse opleiding en je geeft meer kans op baan, voor alles. Ik denk Engels sowieso is nuttiger dan Nederlands.
305. 2A: Ik denk wel dat ik 75% Nederlands ga gebruiken, dat ik zeg maar nuttig vind, want het hangt er vanaf waar ik ga wonen natuurlijk, maar ik denk wel de kans is groot dat ik hier ga wonen, dat ik nodig heb zeg maar.

306. Interviewer: Zouden jullie je door middel van de taal meer verbonden willen voelen met Nederlanders of hebben jullie dat verlangen niet?
307. 2D: Wat bedoel je?
308. Interviewer: Als je Nederlands leert, dan kan je misschien ook Nederlanders beter begrijpen en zeg maar meer connectie voelen met hun?
309. 2C: Tuurlijk!
310. 2D: Vooral grapjes (lacht).
311. Interviewer: Willen jullie dat of maakt dit je niet zoveel uit?
312. 2C: Nou, ik zei al dat ik een bijbaantje heb, dat was vorig jaar had ik gewoon een beslissing genomen om een bijbaantje te vinden want mijn niveau was echt laag bij het Nederlands en toen werkte ik daar, gewoon de eerste dagen enzo, maar alles ging kapot eigenlijk, alles ging stuk, wat is dat?, ik kon helemaal niks begrijpen. Ik begreep wel wat ze over praten enzo, maar wat moet ik hier zeggen? Soms zeg ik iets, maar ze begrijpen me niet, maar toen ik meer de taal ging leren enzo, begrepen ze meer en ik begreep hun ook meer, dus ja.
313. Interviewer: Dat vind je leuk?
314. 2C: Tuurlijk.
315. 2B: Denk ik taal is alles voor de gemeenschap, bijvoorbeeld als je kan praten Nederlands, dat betekent je kan idee krijgen over de Nederlandse mensen, omdat alles is gegeven in de taal, daarom denk ik de taal is belangrijk voor communicatie, voor de cultuur, voor alles als je hier leeft
316. 2C: Is ook makkelijker voor Nederlanders. Oké, een groot deel van hen kunnen wel Engels goed spreken, maar natuurlijk willen ze graag meer Nederlands spreken dan Engels, want dat is hun moedertaal en als ik iemand die alleen maar Engels spreekt met hun, dan gaan ze...
317. 2D: Gewoon afstand houden, niet meer met je praten.
318. 2C: Precies.
319. 2D: En ja, vind ik het nu een beetje beperkt door die contact met Nederlanders en soms wil ik gewoon graag met Nederlanders praten, hoe denken ze, wat hebben ze voor ideeën, of argumenten of mening over een onderwerp ofzo, maar soms lukt het zeker niet.

320. Interviewer: En hoe zit dat met Engels, heb je dan ook dat je door de taal mensen beter kan begrijpen of kom je niet echt in contact met mensen die Engels spreken?
321. 2D: Zware vraag...eigenlijk in die tijd, toen ik naar Nederland kwam tot nu toe, praat ik nooit Engels met mensen, bijna nooit. Ja alleen maar in de Engels les en soms als ik Amsterdam ben in de winkels, nou ja de medewerkers gaan liever Engels met mij praten, dan praat ik Engels, dan begrijp ik hun wel, maar aan de andere kant familie ofzo of vrienden, ik heb die gevoelens niet.
322. 2B: Voor mij ik heb praten met Nederlandse mensen Engels, ik voel me meer comfortable, want Nederlandse mensen weten ook Engels maar mensen weten niet alles over Engels. Engels is voor Nederlandse mensen tweede taal, voor mij ook tweede taal, dat betekent ik voel me meer rustig. Als ik praat Nederlands, het is Nederlandse mensen is moedertaal, maar voor mij tweede taal, ik voel me beetje onder...
323. 2A: Een beetje onzeker.
324. 2C: Niet comfortabel.
325. 2B: Ja, omdat mensen soms zeggen 'ik begrijp het niet, wat bedoel je?', ja dat vragen maakt me beetje vervelend. Kwijt bij mij is de confidence.
326. 2A: Onzekerheid.
327. 2B: Ja, onzekerheid.
328. 2B: Ja daarom als ik praat met Nederlandse mensen Engels ik voel meer confident.
329. Interviewer: Zijn jullie gemotiveerd om Nederlands te leren en is die motivatie hetzelfde of anders dan voor het Engels?
330. 2C: Voor Engels niet.
331. Interviewer: Niet gemotiveerd?
332. 2C: Nee, want ik zei het al, het is afhankelijk van de manier waarop onze docent de les geeft en de manier waarop onze docent onze les geeft is echt saai en...
333. 2D: We willen gewoon weggaan.
334. 2C: Precies. Daardoor, om eerlijk te zeggen, ben ik zelf niet gemotiveerd om Engels te gaan leren, maar Nederlands sowieso wel, want volgend jaar moeten we in het Nederlands studeren en meer contact met Nederlanders krijgen enzo, dus ja voor Nederlands wel, voor Engels niet.

335. 2D: Als ik een film kijk, of programma's in het Engels dan heb ik die motivatie maar als ik in de les ben dan gaat die motivatie gewoon weg (lacht), ja door die manier van de uitleg is echt saai.
336. 2B: Ik ben gemotiveerd is allebei de taal, omdat ik heb mij eigen doel, voor de Nederlands en voor de Engels ook, ik ben denk ik gemotiveerd.
337. Interviewer: Want je hebt het nodig?
338. 2B: Ja, Engels nodig voor die baan, Nederlands nodig voor die leven hier.
339. 2D: Ik vind het niet alleen nodig voor baan, maar ook voor ons leven. Hoe meer je talen spreekt, hoe meer je verbonden zeg maar.
340. 2C: Hoe meer je verbindt (lacht).
341. 2A: Ik ben meer gemotiveerd voor Engels dan Nederlands. Het komt denk ik omdat ik, wat ik net zei, ik ben wel natuurlijk met Nederlands ook van nul begonnen, maar Engels is dan meer dat ik denk van, het is een populaire taal en ik wil het graag kunnen en daardoor is mijn motivatie groter geworden, dat ik bijvoorbeeld drie, vier keer in de avond per week, dat ik films ga kijken in het Engels bij wijze van spreken.
342. Interviewer: Zijn jullie van plan om een Nederlandse of Engelse studie te volgen en heeft de taal van de opleiding een rol gespeeld in je keuze?
343. 2D: Ik ga in Nederlandse taal studeren, volgen.
344. 2B: Engels, omdat Engels is eerste premaster, maar ik kan niet verder met Nederlands, kan niet premaster als ik verder met Nederlandse taal, en tweede, meer dan tweede, Nederlands is moeilijk voor mij, voor iedereen is de moedertaal in de klas, is docent ook en academische omgeving. Ja, dat is heel moeilijk voor mij te maken premaster of master. Maar Engels, iedereen is de tweede taal, is Nederlandse mensen is andere mensen, iedereen is tweede taal. Premaster kan ik doen in Engels en meer handig ook voor baan, voor de carrière ook.
345. 2D: Eigenlijk heb ik de keuze gemaakt om Nederlands te gaan volgen, doorgaan met Nederlands, omdat ik hier ga wonen, ja voor de toekomst ook, ik wil graag met Nederlandse vrienden gaan, ook meer met hun cultuur zeg maar gaan en leren van hun en als ik een Engels taal ga volgen, studie bedoel ik, dan ga ik alleen maar met mensen die buitenlander zijn, dus ze gaan na de studie ook weg, dus dan...
346. 2C: Dan heb je niks (lacht).

347. 2A: Ik weet het nog niet, nee de kans is groot dat ik Nederlandstalige ga volgen.
348. Interviewer: Ja, waarom?
349. 2A: Ja omdat mijn Nederlands beter is dan mijn Engels denk ik en de opleiding die ik volg is ook...
350. 2D: En we zijn gewend om ook Nederlands te studeren, we krijgen vakken in het Nederlands.
351. 2A: Dat ja.
352. Interviewer: Denken jullie dat het feit dat jullie hier nieuwkomers zijn en als vluchteling in Nederland verblijven invloed heeft op de manier hoe je taal leert?
353. 2B: Nee, zekerheid nee. Ik ben niet blij, ik ben in Turkije gekomen, het is zoals het is denk ik, ik ben klaar, heb gewerkt in leger, heel veel verdient in Turkije, maar nu ik ben nul, ik begin van nul, dat is moeilijk, tweede keer iets maken, nieuwe dingen, dat betekent ik ben niet blij dat ik hier als vluchteling. Ja want als je zegt tegen Nederlandse mensen ik ben vluchteling, ze gaan kijken. Ik heb vrienden ook in Rotterdam, hun ook is expat. Hun zeggen ik ben expat, Nederlanders anders kijken naar deze mensen, maar allebei hebben in Turkije hetzelfde, hetzelfde school is klaar, ik ook, maar hij is expat, ik ben vluchteling, de mensen niet op zelfde manier kijken. In Nederland niet direct zeggen ik ben discriminatie, maar kijken.
354. Interviewer: Dus het heeft een negatieve invloed?
355. 2B: Ja, zekerheid.
356. 2C: Nou ik ben wel dankbaar dat ik kans krijg om hier te studeren, want toen ik in Saudi-Arabië woonde, konden Syrische mensen niet medisch gaan studeren en mijn droom dat ik medisch ga studeren, dus toen ik hier, ik kan wel medisch gaan studeren, dus ik ben wel blij, maar natuurlijk ben je ook niet blij dat je niet in je eigen land kan werken of studeren, of waarom onze landen geven ons niet de kans, dus dit punt is een beetje lastig voor ons. Wat voor land is dat?
357. 2A: Elk nadeel heeft z'n voordeel, dus het heeft gewoon voordelen en nadelen. Ik ben zeker dankbaar dat ik hier m'n opleiding mag volgen, want ik ben gewoon vanaf nul begonnen, maar aan de andere kant ook wat (noemt naam C) zei, dat je zeg maar je af gaat vragen, waarom had ik die kans niet in mijn eigen land gekregen? Komt er misschien verandering in mijn eigen land?

358. 2C: Klopt, want iedereen heeft wel de recht om hun eigen dromen te bereiken in hun eigen landen.
359. Interviewer: En als je nou echt kijkt naar de talen, heeft het daar invloed op gehad? Bijvoorbeeld, jullie moesten best wel veel van school wisselen, is het daardoor ook bijvoorbeeld moeilijker geweest om het Engels of het Nederlands te leren?
360. 2D: Zeker moeilijk, maar door onze motivatie en doordat we een droom hebben, hebben we de beslissing genomen om gewoon door te gaan, gewoon doorgaan en streng zijn.
361. 2C: Niet opgeven.
362. Interviewer: Dus je hebt misschien meer motivatie dan Nederlanders zouden hebben om taal te leren, omdat jullie echt doorzettingsvermogen hebben?
363. 2C: Dat hebben we eigenlijk ook.
364. 2A: Zeker weten, ja.
365. 2D: Ja, hele jaar, wij denken aan onze situatie en onze droom, we hebben hier de kans. Andere mensen in onze landen hebben dat niet, dus we voelen zeg maar dankbaar en we willen die kans gebruiken.
366. 2C: En we zijn ook verantwoordelijk om mensen te laten zien dat...
367. 2D: We zijn hier niet om te spelen...
368. 2C: Een uitkering te krijgen en gewoon thuis te zitten.
369. 2A: Ja precies, de vooroordelen...
370. 2D: We studeren echt hard.
371. 2A: De vooroordelen van anderen.
372. 2C: Ja precies, vooroordelen.
373. 2A: Mensen die over vluchtelingen hebben zeg maar, je wordt toch meestal onder geschaard, 'ja, die stomme vluchtelingen' en dat soort dingen en dat kun je dus bewijzen.
374. 2D: Ja en als we een baan vinden of werk gaan doen dan kijken ze 'hoe kan hij of zij die baan nemen', maar we hebben heel hard gewerkt en...
375. 2A: We verdienen het.

376. 2D: We hebben de recht om die baan te krijgen.
377. Interviewer: Dat was het, hebben jullie verder nog iets toe te voegen, of aan te merken of bijvoorbeeld iets dat je vindt dat beter moet in Nederland als het gaat om de taal?
378. 2D: Ja, de manier van Engels leren.
379. Interviewer: Dat het hetzelfde moet zijn als...
380. 2D: Ja, als Nederlands en aandacht krijg net als Nederlands en andere talen.
381. 2A: Ja, ze zeggen wel we zijn gelijk, maar we worden absoluut niet gelijk behandeld en dat moet veranderd worden.
382. 2D: Soms denk ik wel dat we moeten gewoon met Nederlands beetje gaan studeren, dan gaan we met elkaar praten, samen werken en aan die cultuur en hun manier van werken aan wennen zeg maar, dan kunnen we beter integreren, ja en ze kunnen van hun eigen zeg maar ons zien, echt zien, dat we werken hard, we willen echt hard ook studeren net als hun.
383. B: In Germany, als je blijft in de AZC, je kan Germany's cursus, maar in Nederland dat kan je niet doen. Ik ben geweest in Amsterdam maar ik kan niet gratis nemen.
384. 2D: Nee, ze bieden dat echt wel.
385. 2B: Nee, maar dat is afhankelijk van leeftijd, als je klaar bent met universiteit, niemand ondersteunt jou met leren de taal.
386. 2D: Nee, jawel.
387. 2B: In de AZC je kan niet volgen die cursus, heel basisniveau, maar ik ben gebleven twee jaar, ik kan niet volgen, alleen A1 niveau is de Nederlandse cursus.
388. 2A: Ja als je naar Nederland komt, als je zeg maar asiel aanvraagt als je 18 jaar of ouder bent heb je niet recht om naar school te gaan, maar wel inburgering en dat is heel weinig. In die zin moet er wel iets veranderd worden.
389. Interviewer: Je vindt dat ze hoger niveau moeten halen?
390. 2A: Nou ja, meer studeren, de kans krijgen om de taal te leren.
391. 2B: Meer kans ja.

Interview 3

392. Interviewer: De eerste vraag is, wat is jullie leeftijd, land van herkomst en welke talen spreek je allemaal?
393. 3A: Ik ben 19 jaar oud, ik kom uit Eritrea, ik spreek Tigrinya, Nederlands, Engels, Arabisch.
394. 3B: Ik kom uit Syrië en ben 19 jaar oud en ik spreek Arabisch, Nederlands en Engels.
395. 3C: Ik kom uit Iran, ik ben nu 20 jaar oud en ik spreek Farsi als moedertaal, daarna Turks, Nederlands, Engels.
396. 3D: Ik kom uit Syrië, ik ben 26 en kan Arabisch, Engels en Nederlands.
397. 3E: Ik ben 20 jaar oud, ik kom uit Iran en ik spreek Engels, Nederlands, Farsi als mijn moedertaal en heel klein beetje Zweeds.
398. Interviewer: Wat was ongeveer jullie Engels niveau toen jullie naar Nederland kwamen? Als je van A1 tot C2 moet zeggen, wat was het ongeveer denk je?
399. 3C: Bij mij was A1 en nu zit ik op B2 ofzo.
400. 3E: Bij mij was B1, toen ik hier kwam.
401. 3B: Ik weet niet helemaal maar A2/B1 en nu B1/B2 misschien.
402. 3A: B2.
403. 3D: Ik heb Engelse literatuur gestudeerd toen.
404. Interviewer: Dus het was heel hoog?
405. 3D: Ja, maar B2 dan.
406. 3A en C: C2.
407. 3D: Ja, C2.
408. Interviewer: Hebben jullie vaak van school moeten wisselen? Gingen jullie toen jullie in Nederlands kwamen gelijk hierheen?
409. 3A: Ik ging eerst naar ISK, daarvan ging ik naar (noemt naam school), daar deed ik havo en nu ben ik hier.

410. 3B: Ja, eerst ging ik naar ISK, om de Nederlandse taal te leren en ik heb hier een schakeljaar gedaan en nu voorbereidend jaar.
411. 3C: Ik ook, toen ik hier net nieuw was ben ik naar ISK gegaan om taal te leren, ik was bijna één jaar, niet helemaal één jaar en dan ben ik naar schakelklas hier gekomen en nu zit ik in voorbereidend jaar.
412. 3D: Van mij moest ik een diplomawaardering doen, dat heb ik gedaan, toen kon ik ook in het Engels studeren maar dat wilde ik zelf niet, ik wilde Nederlands dus moet ik taal opnieuw leren.
413. 3E: Toen ik naar Nederland kwam, toen heb ik eigenlijk in ISK van Ter Apel Nederlands geleerd daarna hier nog een keer ISK, dan ging ik naar vwo 5 en dan heb ik daar gestudeerd voor ik denk half jaar en dan kwam ik hier naar Groningen voor schakeljaar en nu ben ik bezig met voorbereidend jaar.
414. Interviewer: Wat vinden jullie van het tegelijk leren van Engels en Nederlands? Helpt het of belemmert het elkaar? Dus is dat positief of negatief?
415. 3A: Voor mij het belemmert elkaar juist, want toen ik eerst hier kwam kon ik goed Engels spreken, vloeiend Engels, maar daarna moest ik Nederlands leren en toen ging ik niet meer Engels praten met mensen om me heen, want ik moest Nederlandse taal goed beheersen en dat heeft mijn Engels op een negatieve manier beïnvloed.
416. Interviewer: Omdat je je meer focuste op het Nederlands?
417. 3A: Ja, ik kon wel het Engels op hetzelfde niveau begrijpen maar het praten ging zeg maar wat moeilijker, het uitspreken van de taal ging zelfs moeilijk, want ik moest het opnieuw doen zeg maar want ik heb voor één of twee jaar op de Nederlandse taal gefocust dus het heeft elkaar juist negatief beïnvloed.
418. 3B: Ja, ik ook hetzelfde. Mijn Engels wordt slechter toen ik begon met Nederlandse taal te leren, want ik spreek niet meer Engels met mensen, alleen Nederlands, dus voor één of twee jaar ik heb niet met mensen Engels gesproken, dus het wordt slechter.
419. 3C: Eigenlijk toen ik net nieuw was hier, ik kan niet zo goed Engels, door de scholen, door Nederlands heb ik Engels geleerd, want ze lijken op elkaar en op school kreeg ik ook Engels en hier heb ik gezien dat heel veel mensen Engels praten enzo en ik dacht dat ook Engels is een hele belangrijke taal, toen ging ik ook zelf meer richting Engels gaan studeren, ook om beter te begrijpen en ja, voor mij, Nederlands natuurlijk is beter dan mijn Engels, maar ik heb nog steeds last van als ik bijvoorbeeld één taal hoeft te concentreren dan sowieso is beter. Ik weet niet welke is belangrijker in deze situatie voor mij, want hier in Nederland ga ik ook straks Nederlands studeren en ene kant moet ik ook

doorgaan met Nederlandse taal, en toch is Engels ook belangrijk maar die verwissen elkaar soms en het is ook wel een hele goeie vraag voor mij, ja ik weet het niet soms, maar als ik wil praten soms Engels dat is lastiger, maar ik kan beter begrijpen en het komt door die Nederlands denk ik.

420. 3E: Ja voor mij was dat negatief en wat ik heel lastig vind is bijvoorbeeld nieuwe woorden, of als iets in Engels moeten begrijpen en ik begreep het niet, ja eigenlijk voor heel moeilijke onderwerpen en dan ze proberen om in Nederlands uit te leggen, dat was echt lastig. Als het in Farsi was, in Perzisch, mijn moedertaal dat was echt beter voor mij, maar ja dat had een beetje een negatieve effect op mijn Engels.
421. 3D: Voor mij was het soms positief, soms negatief, want Engels kan ik, hoe zeg je dat op een goede manier, ik weet relatief wat je zegt, niet helemaal, maar het is negatief eigenlijk, want ik kan geen gevoel voor de taal hebben en ik praat Nederlands op een Engelse manier, moest ik hier in deze school leren hoe kan ik bijzin doen en hoe kan het op de juiste manier met omdat en daarom. Het was meer negatief dan positief.
422. Interviewer: En als je nou zelf mocht kiezen, zou je dan liever eerst de ene taal leren en pas als je op een hoger niveau bent de andere taal, of zou je dan ook kiezen voor het tegelijk leren van de talen?
423. 3E: Het eerste.
424. 3C: Eerste, dat je zegt.
425. Interviewer: Eerst een hoger niveau en dan pas de andere beginnen?
426. 3C: Ja.
427. Interviewer: Omdat je anders bang bent dat je het door elkaar gaat halen of dat je dan teveel op één focust waardoor de andere slechter gaat?
428. 3C: Precies, dat gebeurt nu.
429. Interviewer: Zouden jullie het fijn vinden als er meer verbindingen zouden worden gelegd tussen de talen op school? Dus bijvoorbeeld dat je een grammaticaconcept in één keer voor én het Nederlands én het Engels uitlegt of bijvoorbeeld dat je woordenlijsten hebt met én het Nederlandse én het Engelse woord? Zouden jullie dat fijn vinden of willen jullie dat het gescheiden blijft van elkaar?
430. 3E: Gescheiden blijft.
431. 3C: Ik wil graag dat gescheiden blijft.

432. 3A: Ja, hetzelfde ook, dat is dan duidelijker, want de grammatica van Nederlands en Engels is bijvoorbeeld heel anders. Voor de woorden zou ik het wel goed vinden, want dan heb ik zeg maar gelijk mijn woordenschat is dan ook gelijk beter en groter, maar voor de grammatica niet want ze lijken niet veel op elkaar, dus ik zou dat liever niet hebben.
433. 3C: Bij mij is het een andere situatie, want mijn Nederlands is tuurlijk beter dan Engels, dus als ik mijn woordenboek heb met Nederlands en Nederlands dan begrijp ik beter, dan als een woordenboek heb van Nederlands naar Engels.
434. 3C: Ja het verschilt ook per persoon denk ik.
435. 3D: Liever apart ja.
436. Interviewer: Vinden jullie het leuk om Nederlands te leren of niet?
437. 3B: Ja ik vind nieuwe taal te leren is wel mooi.
438. 3C: Ja, ik ook. Ik vind altijd taal leren leuk, dus maakt me niet uit, ik houd van heel veel talen te leren en Nederlands ook is best wel moeilijk omdat het veel verschil is tussen mijn eigen taal en Nederlands, maar ik vind het wel leuk om te leren.
439. 3D: Ja, eerst had ik moeite met accepteren, dat ik een hele taal moet leren nu, opnieuw doen, maarja, bij tijd wordt het makkelijk en ja...
440. Interviewer: Dan wordt het ook leuker?
441. 3D: Ja, wordt ook leuker.
442. 3E: Ik vind wel leuk, maar ja, soms vind ik een beetje lastig, want alleen Nederland kan ik het gebruiken en België, Vlaams, maar nergens anders kan je het praten, andere landen, of bijvoorbeeld ik zeg, als ik Frans in plaats van Nederlands moet leren, dat is eigenlijk in heel veel landen kun je Frans spreken, niet alleen in Frankrijk, maar Nederlands is alleen Nederland en een beetje in België, dus dat vind ik een beetje lastig, maarja ik vind het leuk, dat is een nieuwe taal.
443. Interviewer: Vind je Engels dan leuker omdat je het nuttiger vindt? Omdat je het meer kan gebruiken?
444. 3D: Ja, makkelijker.
445. 3E: Ja dat is eigenlijk makkelijker voor mij, want als ik in iets heel gevoelens ga zeggen, dat zeg ik in Engels, dat is makkelijker voor mij, of misschien dat is Engels beter dan Nederlands praat, maar ik vind Engels leuker dan Nederlands, maar ik moet toch Nederlands leren.

446. 3C: Ik vind wel Engels is heel belangrijke taal, want overal kan je het gebruiken en ja, dat is wel heel belangrijk om te leren, om heel goed praten en ik vind het ook wel leuk, maar ik heb ook geen probleem met Nederlandse taal, want hier woon ik nu en wil mijn toekomst hier opbouwen en dat is ook toch belangrijk en ik heb dat gevoel dat waar je woont, dat moet je ook kunnen zelfde taal, wat mensen om je heen praten kunnen begrijpen, dus ik vind het belangrijk. (noemt naam 3E) heeft ook gelijk, wij kunnen Nederlandse taal kunnen niet zoveel gebruiken, dat klopt wel, maarja ik heb toch gekozen om hier te wonen dus ik moet het wel kunnen, maar nu in onderwijs moet ik tegelijkertijd Engels op een hele hoge niveau kunnen en ik weet nu echt niet op welke moet ik beter gaan concentreren, op ene kant moet ik mijn toekomst op Nederlandse taal opbouwen, omdat ik naar universiteit ga. Op andere kant, Engels is ook heel erg belangrijk en gebruikelijk, ja ik zit een beetje soms te twifelen.
447. 3E: En volgend jaar mijn opleiding is Engelstalig, ja misschien daarom of ben ik beetje onzeker over wat (noemt naam C) zei. Ik heb nog steeds geen verblijfsvergunning, dus onzeker mijn toekomst, ik weet niet. Misschien volgend jaar ben ik niet meer in Nederland, ja dus vind ik Engels belangrijker voor mezelf.
448. Interviewer: Vinden jullie het wel goed dat jullie zowel Nederlands als Engels leren of zou je liever één van de twee willen leren?
449. 3D: Ik zou liever beide willen leren.
450. Interviewer: Want het is allebei belangrijk?
451. 3B: Ja, allebei belangrijk.
452. Interviewer: Zijn jullie gemotiveerd om de talen te leren? Is het hetzelfde voor allebei de talen of ben je voor één van de talen meer gemotiveerd?
453. 3A: Ik ben zelf meer gemotiveerd voor Engels want ik zoals (noemt namen C en E) zeiden, daar bereik je meer mensen mee en stel je voor je gaat dan buiten Nederland werken, je kan niet Nederlands gebruiken om daar in die andere landen te communiceren dus daarom heb ik dan juist meer motivatie om Engels te leren dan Nederlands, maar toch ben ik ook gemotiveerd om Nederlands te leren
454. 3D: Toen ik eerst naar hier kwam, naar Amsterdam, dacht ik nee ik wil geen Nederlands leren, ik kan gewoon makkelijk Engels, kan ik iedereen communiceren, maar bereik je toch niks en als je hier wilt wonen voor de lange term, dan Nederlands is juist beter om te leren, als je bij de overheid wil werken, of ergens. Ik weet niet wat een goeie baan is, maar als je een goeie baan wil in Nederlands moet je Nederlands praten, ja daarom

- Nederlandse taal heel belangrijk. Ik ben gemotiveerd om meer Nederlands te praten en leren.
455. Interviewer: Zijn jullie van plan om een Nederlandse of Engelse studie te volgen en heeft de taal van de opleiding een rol gespeeld in je keuze?
456. 3A: Ja, want ik weet nog niet zeker welke opleiding ik wil gaan volgen maar als ik bijvoorbeeld een Engelstalige opleiding ga volgen dan ben ik juist meer gemotiveerd om Engels te leren, want ik ga een opleiding volgen op die taal en het is wel voor mij belangrijk dat ik de taal op een goed niveau kan beheersen.
457. Interviewer: Wat zou je liever willen, Engels of Nederlands?
458. 3A: Liever zou ik Engels willen, maar ik weet niet of ik een Engelse of een Nederlandse opleiding ga doen, maar ik heb wel liever Engels.
459. 3B: Ja ik ook als ik wil een opleiding kiezen, wel liever Engels want voor de toekomst weet ik niet zeker waar ik ben, dus Engels is nuttiger om te leren, maar nu heb ik mijn keuze om bij Zorg en Welzijn wil ik studeren, dus er zijn geen Engelstalige opleidingen voor die studie, dus ik moet toch Nederlands leren.
460. 3C: Bij mij, omdat ik wil heel graag richting psychologie studeren, dus toegepaste psychologie en daarna iets met zorg te doen, dus ik moet sowieso Nederlands goed kunnen beheersen, maar Engels ook is belangrijk, maar ik vind het niet zo moeilijk als Nederlands, want als ik nu een film zit te kijken, dan kan ik heel goed snel leren, ik vind het niet zo moeilijk om te leren, dus ik wil graag even eerst Nederlands graag leren en dan ga ik ook zeker naar Engels, dus ik wil liever Nederlands dan Engels nu.
461. 3E: Ja, ik wil graag eerst Engels heel goed leren, dan Nederlands, want dat is precies zoals (noemt naam 3A) zei, en zoals ik net zei, mijn volgende opleiding op hbo is Engelstalig, dus ik moet eigenlijk Engels studeren en aan universiteit is ook Engelstalig, dus ik weet niet waarom ik aan het Nederlands leren ben (lacht), maar ik vind Engels belangrijk voor mij zelf ook.
462. Interviewer: Denken jullie dat het feit dat jullie hier nieuwkomers zijn en als vluchteling in Nederland verblijven ook invloed heeft op hoe je taal leert? Bijvoorbeeld omdat jullie heel veel van scholen moesten wisselen en dat daardoor je taal is verslechterd, of heeft het niet echt invloed gehad?
463. 3A: Bij mij niet?
464. Interviewer: Je denkt dat je gewoon hetzelfde bent als bijvoorbeeld Nederlanders die hier Duits gaan leren?

465. 3A: Ja.
466. 3B: Ik weet eigenlijk niet.
467. 3C: Ik weet niet of ik kan je vraag goed beantwoorden, maar ik denk dat als wij van het begin in een Nederlandse klas hadden gezeten, had meer invloed op ons taal dan ISK en dan hier, want het is al drie jaar dat ik bezig ben met Nederlandse taal op school, met allemaal anderstalige studenten, we kunnen niet zoveel van elkaar leren weet je wel, want ja onze niveau is precies hetzelfde. Misschien komt iemand uit andere niveau en dan, ja dan kunnen we meer leren, maar dat heeft niet zoveel invloed als jij in een Nederlandse klas gaat zitten, weet je wat ik bedoel? Dat is wel een beetje moeilijk, want ik heb in Turkije gewoond en in Nederland en ik denk dat als je in een land bent dan kun je heel erg beter de taal leren, dan als je bijvoorbeeld in deze omgeving met mensen zitten, dan kan je heel erg beter leren, dan bijvoorbeeld nu leren wij toch Engels, het is twee jaar dat ik nu bezig ben met Engels, maar ik ben zelf zeker dat als ik in Engelstalige land was, had ik nu Engels heel goed en makkelijk praten dan nu, en ook Nederlands bijvoorbeeld. Mijn Nederlands is nu wel goed en ik kan wel beter begrijpen dan ik praat, maar ik ben zeker dat als ik in een klas vol met Nederlandse studenten had gezeten, dan mijn taal was nu vloeiend en beter weet je? Dus ik denk dat welja, we hadden...
468. Interviewer: Sneller bij Nederlandse studenten kunnen worden ingestroomd?
469. 3C: Ja.
470. 3D: Ik ben zeker eens met haar. Al die procedure die je moet volgen die neemt heel veel tijd van je, je verliest iets van jezelf soort van, ja een goede mix met Nederlanders kan goede oplossing zijn.
471. Interviewer: Denk je ook dat het moeilijker wordt om taal te leren als je door die hele procedure heen moet? Ook omdat het misschien stress geeft?
472. 3D: Zeker, zeker. Je zit in een AZC, ik weet niet of je dat weet? Een plek waar...
473. 3E: Asielzoekerscentrum.
474. 3D: Ja, dan ben je eigenlijk, heb je geen contact met Nederlanders, alleen maar mensen van om je heen en mensen zoals jij, buitenlanders, zoals ik bedoel ik. Dan kan je niet zo nuttig oefenen, snap je wat ik bedoel? Neemt langer om je doelen te bereiken, ja.
475. 3E: Ik heb nog nooit nagedacht, ja het moet heel bemoeizaam zijn, ik zal over mezelf praten, dat ik in Ter Apel was, en dan ging ik naar Hoogeveen en daar zat ik in andere ISK, dat was moeilijker voor mij, dat was het moeilijkste, dat was wel moeilijk ja.

476. Interviewer: Hoeveel komen jullie in aanraking met de Nederlandse en Engels in het dagelijkse leven? Vooral veel met Nederlands of ook wel Engels?
477. 3D: Voor coronatijd of na coronatijd?
478. Interviewer: Voor, het normale leven.
479. 3D: Ik herinner me gewoon dat het, ja kun je met veel Europese of internationale mensen, voor corona, kun je heel veel doen, maar nu door corona kan je, heb je geen contact niet meer eigenlijk, helemaal niet.
480. Interviewer: Kom je ook wel met Engels in aanraking, bijvoorbeeld door muziek of films of alles op internet.
481. 3B: Ja.
482. 3C: Ja.
483. 3B: Alles met Engels nu, niet met Nederlandse taal, films of muziek.
484. Interviewer: Nederlands is meer op school?
485. 3C: Ja, precies.
486. 3D: Concentreren wij meer op Nederlands om te leren, maar als we naar een film of naar nieuws gaan kijken, dan doen we het in het Engels, denk ik.
487. 3C: Ja, vooral film kijken.
488. 3D: Is net zo belangrijk als Nederlandse taal.
489. 3E: Buiten school praat ik meestal Engels, zelfs met mijn vrienden hier, dus ja het is meestal Engels, maar alleen school praat ik Nederlands en met mijn vrienden die geen Engels kunnen.
490. Interviewer: Hebben jullie ook een verlangen om je meer verbonden te voelen Nederlanders door de taal of niet? Dat je bijvoorbeeld door de taal meer van de cultuur kan leren en meer verbonden kan voelen?
491. 3C: Ja dat wil ik wel, altijd.
492. Interviewer: En met Engels, heb je ook het idee dat als je Engels kan je je meer verbonden kan voelen met mensen die Engels praten of is dat minder omdat je in Nederland bent.

493. 3B: Ja, minder.
494. 3C: Minder dan Nederlands, want op universiteit wil ook heel graag Engels kunnen en dan kan ik ook wel goed kunnen begrijpen en ook praten nu. Universiteit wil ik graag Engels ook heel goed kunnen, want dan zit je met studenten die Engelstallig zijn en daar wil ik ook graag mijn Engels verbeteren, maar nu graag Nederlands, want ik wil ook ook dagelijkse contact meer met Nederlanders hebben.
495. 3D: En het blijkt ook, Nederlanders houden meer van als je Nederlands geleerd. Je zit hier, je praat goed Engels, je begrijpen je en alles, maar ze concentreren ook, dat je die taal moet pakken, het is belangrijk om Nederlands te leren. Ze geven jou situatie om...
496. Interviewer: dat wordt gewaardeerd?
497. 3D: Ja, ja. Ze geven jou lening, dus ik vind het heel goed. Elke asielzoeker of elke persoon krijgt een lening, een bedrag dat je naar school kan gaan, Nederlands leren gratis.
498. 3C: Heel fijn.
499. 3D: Ja, heel fijn.
500. Interviewer: Door de Nederlandse overheid wordt best wel de nadruk gelegd op Nederlands, zouden jullie ook willen dat er vanaf het begin meer aandacht was voor Engels of bijvoorbeeld dat jullie ook daarvoor een lening konden krijgen of hebben jullie dat niet?
501. 3C: Aan het begin niet, want als asielzoeker, ik denk als je nieuw bent je wil Nederlands leren, want heel veel van asielzoekers kunnen als Engels. Onderweg naar Nederland mensen hebben ook best wel goed Engels geleerd en nu moeten ze wel concentreren op Nederlands. In het begin niet, maar misschien bij mij, als ik nu kijk naar mijn DUO lening, dan heb ik alleen maar voor Nederlands en heb ik ook niet zo heel veel geleend en dat wil ik deze geld graag nu aan Engels, want mijn Nederlands is nu best wel genoeg en ik heb diploma gehaald en ik wil graag nu naar Engels, dat kan ik niet meer van deze geld. Dus vanaf begin denk ik dat goed idee is om alleen op Nederlands te focussen, maar als het kan daarna ook Engels, waarom niet?
502. 3B: Ik vind voor studenten wel kans dat Nederlands en Engels leren tegelijkertijd, maar voor oudere mensen is wel moeilijk, want Nederlands leren is wel moeilijk voor hun dus twee talen leren wordt nog moeilijker, dus ja eerst een Nederlandse taal, daarna komt Engels voor studenten, dat is wel een goeie idee.
503. 3C: Ja dat is verschil, als je wilt doorstuderen. Maar mijn ouders...

504. 3B: Ja, hoeft niet.
505. 3E: Nou, ik ben ermee eens, maar ik zeg altijd dat volgend jaar ga ik naar hbo, dat is Engelstalige opleiding, waarom moet ik nu Nederlands leren. Waarom moet ik Nederlands certificaat hebben om naar hbo te gaan? Dus ik, ja ik vind het wel belangrijk, maar niet zoals Engels, dus ze moeten ook kijken welke student naar welke opleidingen gaan, is dat Engelstalig of Nederlandstalig, dan kunnen ze beslissen. Bijvoorbeeld voor Engels moet ik, ik denk voor Nederlands moet ik een hogere niveau hebben dan Engels, hoewel volgende jaar moet ik een Engelstalige opleiding studeren.
506. Interviewer: Had je liever gehad dat ze hadden gezegd dat je alleen Engels hoefde te leren, geen Nederlands?
507. 3E: Het hoeft niet, maar niet zo streng bedoel ik. We hebben deze jaar wel vier keer Nederlands per week, alleen maar twee keer Engels per week?
508. Interviewer: Zou je ook liever willen dat je geen Staatsexamen zou hoeven doen voor een Engelstalige opleiding?
509. 3E: Ja.
510. 3C: Ja.
511. Interviewer: Hebben jullie tot slot nog iets toe te voegen of een suggestie?
512. 3D: Zijn niet zo creatief, beetje moe (lacht).